

Minister Dular popravlja
tajnika ZSO strani 2/3

To je bil Vaški praznik '91
v Šmihelu stran 7

Mladi koroški slovenski
film stran 8

Slovenski atletski klub
vodi v koroški ligi:
Zdaj ga čaka težka tekma
stran 15

Narodni svet skuša pomagati

Ker je slovenski zračni prostor zaprt, pridejo vsa letala Adrie Airways na celovško letališče: na Koroškem pa so skoraj popolnoma nepripravljeni na naval Hrvatov, ki se ne upajo domov, kjer vihra vojna, ki zdaleč presega brutalnost letošnje vojne v Sloveniji.

Mnoge družine in posamezniki, ki so hoteli z letalom domov v Zagreb, Osijek itd. stojijo dobesedno na cesti, saj se zaradi neznanja jezika

ne morejo niti pogovoriti z uradniki na letališču.

Zato se je Narodni svet koroških Slovencev odločil, da tudi zdaj pomaga in poišče sobe ali stanovanja za hrvaške državljane, ki se trenutno ne morejo vrniti v domovino.

Če imate na razpolago kako sobo, prosim, pokličite na Narodni svet koroških Slovencev: telefon (0463) 51 25 28 - 23.

Socialisti preprečili priznanje Slovenije in Hrvaške

V torek so v parlamentu obravnavali predloge vseh strank parlamenta o priznanju Slovenije in Hrvaške. Predlog veleftakcij SPÖ in ÖVP je vseboval priznanje „samo“ soglasno z drugimi državami, opozicija FPÖ in zeleni pa so se zavzeli za samostojno priznanje Avstrije. Pri glasovanju je opozicija tesno podlegla in tako na razočaranje ljudstva Avstrija noče sama priznati Slovenije in Hrvaške kot samostojni državi. Za opozicijo sta glasovala tudi dva zastopnika koroške ljudske stranke.

LETO XLIII. Številka 38 Cena 8,— šil. (10 din)
petek, 20. septembra 1991

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštini urad 9020 Celovec

Pomoč ni bila samo solidarnost

Pretekli torej je predsednik Narodnega sveta v imenu vseh, ki smo pozvali k akciji „Pomoč Sloveniji“, predal slovenskemu ministrskemu predsedniku Lojzetu Peterletu ček v višini 870.285,— šilingov.

Predsednik Narodnega sveta je ob predaji dejal, da v akciji koroški Slovenci niso izkazali samo solidarnosti ampak tudi odkrito prijateljsko pomoč slovenskemu narodu v matični državi.

Pri predaji je bil prisoten tudi koroški deželni glavar dr. Christof Zernatto, ki je predal predsedniku Peterletu tudi izkupiček dobrodelnega koncerta, katerega pokrovitelj je bil v okviru Koroškega poletja.

Slovenski ministrski predsednik Peterle se je Koroški in koroškim Slovincem za pomoč zahvalil. Dejal je, da bodo polovico denarja uporabile občine za popravilo nastale vojne škode, drugo polovico pa bo razdelila slovenska Karitas posameznikom.

Predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc predaja ministrskemu predsedniku Lojzetu Peterletu ček akcije „Pomoč Sloveniji“.

Devet let do leta 2000

Katoliški dom prosvete v Tinjah vabi na predavanje, ki bo v soboto, 28. septembra, ob 19.30.

V Evropi so zidovi padli, ljudstvo vzhoda zopet upa v prihodnost: ljudstvo zahoda jo razume kot sedanost, grozi nek razredni boj med vzhodom in zahodom...

Predava prof. dr. Otto Schulmeister.

PISMO IZ SLOVENIJE

Zasuk
usode

Osišek, Vukovar, Petrinja, Vinkovci... to so imena, ki označujejo pekel za zemlji. Ko se bodo vojne vihere polegale, bodo omenjena imena ostala zapisana v zgodovini civilizacije podobno kot Stalingrad, Berlin, Dresden... Jugosoldateski se je povsem zmešalo. Sedaj brez načrta brezglavo in povsem barbarsko tolče in ruši bolnice, šole, vrtce, cerkve. Največ žrtev je med civilnim prebivalstvom, število beguncev gre v stotisoče, število žrtev v tisoče. Toda človek obrača, Bog obrne.

Ko je Tudžman sprevidel, da se na Evropo in Van den Broeka ne kaže kaj dosti zanašati, se je oprijel doktrine nekdanjega generala Martina Špeglja. Hrvaške obrambne sile so podobno kot pred časom v Sloveniji začele z blokado vojašnic: odklop elektrike, vode, plina, preprečevanje dovoza hrane. Rezultati so bili neverjetno hitri in učinkoviti. Doslej se je hrvaškim oblastem predalo že čez šestdeset vojašnic z nekaj tisoč vojaki in oficirji okupatorjeve vojske.

A je kljub temu še precej daleč do konca te grozotne morije sredi Evrope na koncu 20. stoletja. Če smo odkriti, so bile omenjene poteze edine, ki so Tudžmanu preostale. Surovost sovražnika, ki za nobeno ceno noče opustiti svojih osvajalskih nakan, jalovost haaških evropskih prizadevanj na eni ter čedalje večji gnev in pritisk hrvaškega prebivalstva na drugi strani, so Banskim dvorom vsilili poteze, ki so se doslej izkazale za edino učinkovite. Ob bombnih napadih na Zagreb, Varaždin, Šibenik, Zadar in Split Hrvatje nimajo več niti volje, niti potrpljenja poslušati nekakšnih nizozemskih diplomatov v poškrbljenih ovratnikih. Tudi mirovni sporazum, ki so ga ob prisotnosti lorda Carringtona v torek podpisali v črnogorskem letovišču Igalu Tudžman, Milošević in šef armade, general Veljko Kadijević, je strel v veter. Srbi z vojno nadaljujejo in vse je tako, kot je bilo prej, še mnogo, mnogo huje. Evropska uglašena dama pač ne more razumeti balkanskih strasti, še najmanj pa britanski lord z močnim nosljajočim oxfordskim naglasom, vaje zrnca indijskega zajtrkovalnega čaja. Balkan namreč pozna samo eno vrsto zrnca — smodniki!

Kvadratura
kroga

V naši deželi na sončni strani Alp poleg osamosvojitvenih prizadevanj in velike akcije za pomoč hrvaškim beguncem, ki jo je organiziral dnevnik Slovenec pod imenom "Help Croatia Now", poteka jo manj razburljive, a zato nič nedolžne dogodivščine. Poslanci v parlamentu so si še vedno v laseh zaradi zakona o lastninjenju in denacionalizaciji; nekdanji komunistični, sedaj preoblečeni Svobodni sindikati, grozijo z ustanovitvijo delavskega parlamenta, zdravstvo je pred padcem; inflacija dinarja vrtoglavo narašča. V torek zvečer je nemška marka veljala že 31 dinarjev in pričakovati je, da bo konec tedna dosegla blizu 50 dinarjev. Nezaposlenih je vse več, pa tudi revščina je potrkala že skoraj na vsaka tretja slovenska vrata. Jugoslovanska armada se je poslužila starega nacističnega trika in v Beogradu prevzela tiskarno ničvrednih dinarjev, s katerimi v Sloveniji kupuje, kar se kupiti da — od ozimnice, pohištva do deviz. Seveda se bo morala ljubljanska vlada in njeno finančno ministrstvo globoko zamisliti, kako preprečiti razvrednotenje pridnega dela slovenskih rok in zavarovati naše skromno gospodarstvo pred srbskim ropom in popolnim propadom. Iz dobro poučenih krogov smo izvedeli, da se že tiska neke vrste slovenska valuta, ki naj bi v najkrajšem času zamenjala ničvredni inflacijski dinar. Bolje rečeno, gre za bone, ki bi v prehodnem obdobju veljali kot plačilno sredstvo.

Za nameček policijski minister Igor Bavčar v beograjski reviji Nin razklada, da Slovenija še ni zunaj vojne nevarnosti, ker se hoče armada maščevati za julijski poraz; v ozadju pa so skriti še srbski koketni spogledi s tistimi italijanskimi krogi, ki jih zanima Istra. Armada naj bi Istro odrezala od Italije in Hrvaške, tako da bi oblast tam postala vprašljiva itd. Kvadratura kroga skratka!

Tadej Bratok

Avstrijski minister Fischler nagresu Slovenskih krščanskih demokratov:

ÖVP bo pomagal Sloveniji pri obnovi države

Na kongresu Slovenskih krščanskih demokratov v Novi Gorici so bili zastopani tudi koroški Slovenci; tam sta bila mdr. tudi predsednik EL Andrej Wakounig in tajnik Narodnega sveta mag. Marijan Pipp. Slovenski koroški predstavniki so se ob robu kongresa srečali tudi z avstrijskim kmetijskim ministrom Fischlerjem, ki je zastopal ÖVP.

V svojem govoru je Fischler v Novi Gorici dejal, da bo Avstrijska ljudska stranka pomagala Sloveniji pri obnovi države tako na politični kot tudi na gospodarski, kulturni in mednarodni ravni. Kar se tiče sodelovanja s Krščanskimi demokrati je minister Fischler dejal, da je ÖVP takoj priznala Krščanske demokrate kot sorodno stranko in ji je pomagala, kjer je bilo le mogoče.

Fischler pa je izrazil tudi svoje spoštovanje slovenskemu narodu za hrabrost in brezpogojno pripravljenost v boju za neodvisnost, demokracijo in človečansko dostojanstvo. „Zahvaljujem se vam, ker ste bili nam, na Za-

hodu, v zgled,“ je dejal Fischler.

Ob tem je Fischler navezal tudi na koroške Slovence in rekel: „S hramim zavzemanjem za demokracijo in človečanske pravice v Sloveniji je prišlo tudi mnogim Avstriji v zavest, da imamo sami sodržavljane s slovensko materinščino. Koroški Slovenci so nam nazorno dokazali, da pripadnost k Avstriji in solidarnost s svojim zunaj naše države živim večinskim narodom nista v nasprotju.“ Fischler je ob tej priložnosti še posebej omenil Karla Smolleja, ki ga ceni kot neumornega delavca za koroške Slovence. Njemu se je za to delo osebnostno zahvalil.

Ministrstvo za Slovence po svetu je treba obdržati in razširiti

V Novi Gorici sta se v soboto, 14. septembra 1991, srečali predstavniki stranke Slovenske skupnosti iz Italije ter Narodnega sveta koroških Slovencev in Enotne liste. Delegacijo Slovenske skupnosti so vodili predsednik Marjan Terpin, tajnik Ivo Jevnikar in deželni svetovalec Bojan Brezigar, delegacijo s Koroške pa tajnik NSKS Marjan Pipp, predsednik EL Andrej Wakounig in vodja tajništva EL Bernard Sadovnik. Razpravljali so o aktualni manjšinski problematiki v Italiji in Avstriji ter bili mnenja, da se morajo tudi predstavniki zamejskih Slovencev vključiti v razpravo o institucionalnih spremembah v Sloveniji, zlasti kar zadeva skrb za Slovence izven meja republike.

Na sestanku so ugotovili, da je bila odločitev izpred poldruga leta, da v slovenski vladi sedi

tudi minister, ki je izrecno zadolžen za manjšinska vprašanja, nadvse pomembna, da pa žal temu političnemu sklepu niso sledila ustrezna upravna določila in je minister še sedaj brez ustrezne administrativne strukture za zadoščanje tako pomembnih pristojnosti.

Glede na to, da so v teku priprave na preoblikovanje slovenske vlade in da manjšina s predlogi ni bila seznanjena, so na sestanku poudarili naslednja osnovna načelna stališča:

— V okviru preoblikovanja slovenske vlade mora biti skrb za manjšine poverjena uradu, ki mu načeljuje oseba z ustreznimi političnimi pooblastili.

— Urad mora imeti na razpolago strokovno službo, z nalogo koordinacije med posameznimi ministrstvi, katerih dejavnost zadeva tudi problematiko manjšin.

— V okviru predlaganega urada mora delovati tudi posvetovalno telo, v katerem bodo zastopani tudi predstavniki manjšin.

V prihodnjih dneh bodo predstavniki obeh manjšin zaprosili za sestanek s slovensko vlado, da jih seznani s predlogi v zvezi z ohranitvijo posebnega ministrstva za Slovence po svetu, obenem pa bodo predstavniki manjšin slovensko vlado seznani s svojimi predlogi.

V okviru ustavnih sprememb so na sestanku izdelali tudi predlog za oblikovanje posebnega posvetovalnega telesa za slovenske manjšine v sosednjih državah v okviru republiške skupščine. Tudi ta predlog bodo predstavniki manjšin v prihodnjih dneh posredovali predsedniku skupščine Republike Slovenije.

Minister za Slovence po dr. Janez Dular popravlja tajnika ZSO

Dr. Janez Dular je očitke odločno zavrnil.

DEMOS ne očituje rojakov na rdeče in črne

V našem tedniku / števil. 34 / smo ponatisnili nekatere izjave tajnika ZSO dr. Marjana Sturma, ki je v radijskem intervjuju napadel in kritiziral novo politično vodstvo v Sloveniji. Minister za Slovence po svetu dr. Janez Dular je v dnevniku „Slovenec“ pretekli petek odgovoril na očitke. Del odgovora objavljamo na tem mestu:

Kot je 22. avgusta za radio ORF dejal tajnik ZSO Marjan Šturm, je dr. France Bučar na tiskovni konferenci na Dunaju takoj po junijski vojni v Sloveniji izjavil, da „kar se tiče odnosov do koroških Slovencev, eksistira stalinistična organizacija in da ima slovenska vlada načrt, kako bo z njo obračunala“. Šturm pravi, da to ne more biti druga organizacija kot ZSO (Zveza slovenskih organizacij), zato se slovenska manjšinska politika vrača v petdeseta leta, „ko so imeli komunisti enodi-

menzionalne odnose na Koroškem“, današnja vlada pa želi spet „ustvariti enostrankarski sistem“.

Za to izjavo slišim prvič in zdi se mi neverjetno, da bi bil dr. Bučar rekel kaj takega. Odločno zagotavljam, da takega načrta slovenske vlade ni. Mislim, da so take trditve in taki strahovi, če so sploh strahovi, ne pa le sprenevanje, lahko samo posledica lanskega predvolilnega zastraševanja Slovencev, tudi zamejskih Slovencev, da bo prišlo do ve-

likega revanšizma, če bo Demos prišel na oblast. Nekateri se teh namigov ne morejo otresti, čeprav že celo leto lahko vidijo, da revanšizma in pristranskosti ni. Šturm v pogovoru na radiju izrecno priznava, da je v preteklosti bila enostranskost (v prid njegovi organizaciji), vendar iz tega ne sledi, da bi zdaj moral imeti protekcijo kdo drug. Rojakom na Koroškem priznavamo njihovo politično in nazorsko pluralnost in skušamo biti, kolikor je mogoče, uravnoteženi. Podpirati želimo predvsem tiste organizacije in ustanove, ki največ prispevajo k ohranjanju slovenske kulture na Koroškem.

Očitke se nanaša tudi na splošno reševanje manjšinske problematike. Ali je utemeljeno mnenje, da bo zdaj vlada podpirala predvsem katoliški tabor na

Tajnik ZSO dr. Marjan Šturm je očital novi slovenski vladi, da ima zdaj enodimenzijske odnose s koroškimi Slovenci, kakor so prej vladali med ZSO in komunistično vlado.

Koroškem, ali pa bosta oba tabora, če že moramo govoriti o dveh taborih, prikrajšana zaradi neuspešne gospodarske politike nedavno propadlega totalitarnega sistema?

Treba je upoštevati vrednost njihovih projektov in relevantnost njihovega demografskega zaledja, ne pa njihove ideološke politične barve. Tega se držimo, zato se tudi nočemo neposredno

vmešavati v njihova medsebojna nasprotja. Letos smo vsaj temeljni razrez pomoči koroškim Slovincem prepustili KOKS-u (Koordinacijskemu odboru koroških Slovencev), ki je bil pred kakšnim letom ustanovljen na Koroškem. Vanj je bila povabljen tudi ZSO, a ni hotela sodelovati. Kljub temu so bili člani KOKS-a tako korektni, da so ZSO odmerili enako pomoč kot Narodnemu svetu.

Ali imate kakšen konkreten podatek o pomoči ustanovam na Koroškem?

Obtožba o enostranskosti v nasprotno smer ni utemeljena, ker smo to prepustili KOKS-u, ta pa je delil po načelu pol-pol. Če pogledamo podatke iz republiškega programa kulturnega ministrstva, ki ga vodi krščanski demokrat dr. Andrej Capuder, vidimo, da je Mohorjeva družba, ki bi morala imeti po tej logiki protekcijo, krepko postavljena. Dobila naj bi namreč 713.000 dinarjev, „levo“ usmerjena založba Drava pa 3.188.000 dinarjev. To veliko pove. Mohorjeva družba se zaradi tega upravičeno pritožuje, sklicuje se na tradicijo, na svoj jasni profil, primerjave z drugimi založbami so kriče. Vsekakor ni govora o protežiranju tako imenovanih desnih sil ali pa o zapostavljanju tako imenovanih stalinističnih.

Italijanski zunanji minister Gianni de Michelis, kot znano, ni naklonjen niti Sloveniji, še manj Hrvaški. Kot je izjavil predsednik komisije za odnose z republiko Hrvaško pri stranki slovenskih krščanskih demokratov Ivan Kapetanović, gre za prostozidarja prve vrste, socialista, ki sta mu krščanstvo in neodvisnost sosednjih republik zadnja stvar na svetu.

In res De Michelis, Miloševićev dobri prijatelj, je pred nedavnim gostil italijansko

Gibanje za
avtonomijo Istre

narodno manjšino iz slovenske ter hrvaške Istre, kjer so se mu grozno pritoževali čez nemogoče razmere pri nas. Po besedah predstavnikov Istrske italijanske unije bi Italijani na naši strani meje radi dobili garancije za zaščito Republike Italije, ker se čutijo v Sloveniji strahotno ogrožene. Besednjak o ogroženosti je nekam beograjsko znan in le „korak manjka“ do eksodusa Italijanov iz Istre. „Zato smo prosili Italijo, da že zdaj pripravi ukrepe za posebno zaščito naše manjšine na območju, kjer živimo...“ se je glasilo sporočilo italijanskemu zunanjemu ministru.

Po drugi strani se je začelo gibanje za avtonomijo Istre, katere zagovornik je tudi komunistični župan Aurelio Juri. Po tej varianti naj bi poleg Slovenije in Hrvaške tudi romansko prebivalstvo istrskega polotoka dobilo skorajda svojo republiko. Temu seveda ostro nasprotujejo tako Slovenci kot Hrvatje, ki zatrjujejo, da barantanja okrog Istre ne bo, pa tudi o reviziji Osimskih sporazumov ne more biti nikakršnega govora.

Niso pa stvari tako enostavne. V vojnem metežu, ki tačas divja po Hrvaški, bi nekateri radi ribarili v kalnem. Načrt velike Srbije predvideva celo prepustitev Istre tja do Reke republiko Italiji, v zameno pa naj bi Srbi dobili koridor do tržaškega pristanišča. S takimi načrti se v popolnosti strinjajo tržaški italijanski neofašisti, ki bi imeli radi Zadar, kjer postaja italijanska manjšina vse glasnejša. Če k temu pridenemo še izjavo De Michelisa, po kateri bi rad imel evropske modre čelade na hrvaškem ozemlju, ki bi bile sestavljene tudi iz italijanskih vojakov, potem stvari niso tako nedolžne kot izgledajo.

T. B.

Jože Wakounig 50-letnik

Eden naših najbolj aktivnih, priznanih in priljubljenih rojakov, profesor Jože Wakounig, je te dni srečal Abrahama.

Jože Wakounig deluje in pomaga, ne da bi vpraševal, kje je pomoč potrebna in kaj bo za to dobil.

Deluje kot učitelj, čigar skrb za izobraževanje naše dijaške mladine se ne omejuje na uradne poklicne ure. Podobno kakor svoj čas dr. Joško Tischler je strog, a pravičen in odprt zaveznik učencev. Zato ga ima mladina še posebej rada.

Udeležuje se kot občinski in deželni politik, ki prihaja iz ljudstva in ki je lahko zato upravičeno prepričan, da deluje za ljudstvo. Vedno je svaril in še svari, da naj se poklicni funkcionarji v Celovcu ne odtujejo resničnim potrebam in zahtevam naših ljudi. Ljudje vedo to ceniti, celovski funkcionarji pa bi mu za te nauke morali biti hvaležni.

In nenazadnje ga poznamo kot odličnega časnikarja.

Njegove misli in besede so konkretne, ne boji se zavzeti jasnih stališč, zlasti še, kadar je treba braniti vse ponižane, demokracijo in humanizem. Kot veliki narodnjak odločno nasprotuje vsakršnemu totalitarizmu. Kljub temu pa zaradi tega osebno ne postaja žaljiv in nestrpen.

Naš tednik, katerega dolgoletni glavni urednik je bil Jože Wakounig, je lahko vesel, da ima v njem še danes zvestega in plodnega sodelavca.

Želimo mu ob njegovem življenjskem jubileju obilo božjega blagoslova, osebnega zadovoljstva ter ustvarjalnih moči!

Čestitkam se pridružujeta tudi NSKS in Enotna lista.

Ad multos annos! -Kuj-

Pomoč ni bila samo solidarnost

Pretekli torek je na slovenski strani karavanškega predora sprejel slovenski ministrski predsednik Lojze Peterle podporo, ki so jo zbrali koroški Slovenci za pomoč žrtvam vojne v Sloveniji. V imenu vseh organizacij, ki so pozvale k akciji, je predal ček v višini 870.285,— šilingov predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc.

Peterle: Pravega prijatelja spoznaš v nesreči

Polovico denarja, ki je bil predan, bodo v Sloveniji uporabljali najbolj prizadete občine, drugo polovico pa bo razdelila slovenska Karitas posameznikom. „O razdelitvi sredstev bo slovenska vlada ob koncu podala pismeno poročilo,“ je dejal predsednik Lojze Peterle, ki se je vsem Korošcem, predvsem pa še slovenski narodni skupnosti, zahvalil za izkazano pomoč.

„Pravega prijatelja spoznaš v nesreči,“ je dejal Peterle in poudaril, da je Koroška hitro in učinkovito pomagala Sloveniji. Ta stiska, ki smo jo doživeli v vojnem času, je Koroško in Slovenijo še dodatno povezala. Na sploh je Peterle ugotovil, da so se stiki med Slovenijo in Koroško znatno izboljšali in da je bilo v zadnjem času prebitega veliko ledu. Po

Peterletovem mnenju, se Karavanke še naprej politično znižujejo. Danes ne vidim več pregrad, na katerih se bi lahko odnos med Slovenijo in Koroško ustavljali, ugotavlja Peterle, ki je še dodal, da se je tudi v vpraša-

Koroški deželni glavar dr. Christof Zernatto, slovenski ministrski predsednik Lojze Peterle in predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc.

Pozitiven trend pri prijavih k dvojezičnemu pouku se nadaljuje

Sicer je jutri, 20. septembra, zadnji rok za prijave k dvojezičnemu pouku, vendar se je že v kratkem povpraševanju po šolah pokazalo, da se očitno nadaljuje pozitiven trend pri prijavih k dvojezičnemu pouku.

Razveseljivo je število prijav šolarjev na Slovensko gimnazijo. V lanskem letu je to šolo obiskovalo 421 dijakov in dijakin, letos pa jih 435. Od tega se je 66 dijakov vpisalo v prvi razred; tako bodo letos na gimnaziji trije prvi razredi. V Dvojezično trgovsko akademijo se je vpisalo letos v prvi letnik 39 učencev; drugi letnik TAK pa letos obiskuje 27 dijakov in dijakin.

V Celovcu je precej naraslo tudi število učencev, vpisanih v dvojezični ljudski šoli. Kot je znano, je z letošnjim šolskim letom v koroškem glavnem

mestu odprla vrata javna dvojezična ljudska šola, na katero je bilo ob pričetku pouka v prve tri razrede vpisanih 18 otrok. Pa tudi Mohorjeva ljudska šola je zabeležila znaten prirastek: nanjo se je v prvi razred vpisalo kar 23 učencev. Tako je danes v Celovcu v ljudskih šolah čez 100 otrok, ki so deležni dvojezičnega pouka.

Petletno Strokovno šolo za gospodarske poklice v Št. Petru obiskuje letos 80 dijakin in dijakov. Od tega se je v prvi letnik vpisalo 33 šolark, kar je približno enako številu kot se jih je vpisalo v lanske prvi razred. Enoletno gospodinjstvo šolo v Št. Petru obiskuje v tem šolskem letu 20 dijakin. V enoletno Kmetijsko-gospodinjstvo šolo v Št. Rupertu pri Velikovcu pa se je za to šolsko leto vpisalo 21 učen.

nju slovenske narodne skupnosti marsikaj spremenilo v pozitivnem smislu in da Slovenija pričakuje nadaljnji razvoj v to smer. Ob koncu svojega govora je Peterle zavzel še stališče o meji med Koroško in Slovenijo in ponovil znano stališče slovenske vlade, ki je že izjavila, da spoštuje mednarodno priznane meje. To dejstvo je Peterle predstavil kot velik uspeh mlade slovenske demokracije.

Celovski Lesni sejem ima prihodnost

S potekom kot tudi z uspešno letošnjega Lesnega sejma v Celovcu so bili zadovoljni tako razstavljalci kot tudi obiskovalci. Na željo razstavljalcev se je čas letošnjega sejma skrajšal od petih na štiri dni. Kljub temu pa se število obiskovalcev ni zmanjšalo, kar pomeni, da je prišlo dnevno na Lesni sejem okrog 5400 obiskovalcev, medtem ko jih je bilo na lanskem, petdnem sejmu okrog 4500 na dan. Kot je razvidno iz rezultatov povpraševanja, je bilo okrog 20 % obiskovalcev podjetnikov, okrog 14 % pa vodilnih nastavljalcev, ki so v veliki meri pristojni pri odločanju v obratu. Celovski Lesni sejem pa je postal zanimiv tudi podjetnikom številnih evropskih držav. Na tem sejmu je bilo zastopanih 392 razstavljalcev, ki so dodatno predstavljali še 297 podjetij. Sejem je bil zanimiv predvse-

Dr. Grilc: Akcija „Pomoč Sloveniji“ je bila za koroške Slovence samoumevna

Predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc je ob predaji denarja dejal, da pri koroških Slovencih ne gre samo za solidarnost, ampak za odkrito prijateljsko pomoč Slovencev v matični domovini.

Predsednik Narodnega sveta se je zahvalil vsem koroškim Slovincem, ki so prispevali svoj delež k akciji. Desetletja je Slovenija podpirala koroške Slovence — in to ne samo moralno — zato je samoumevno, da v stiski tudi mi pomagamo, je poudaril Grilc.

Tudi dr. Grilc je ugotovil, da se je vzdušje med narodom na Koroškem izboljšalo, prav tako so se izboljšali odnosi med Slovenijo in Koroško. „Evropa danes ni zmožna reševati problemov, kar se vidi ob primeru Jugoslavije. Zato sta medsebojna pomoč in sodelovanje še tem bolj pomembna.“ Dr. Grilc se je izrekel za še tesnejše sodelova-

Na predaji so bili prisotni tudi vsi zastopniki ustanov, ki so podpirale akcijo. Na sliki jih vidite s kvartetom bratov Smrtnik, ki so oblikovali kulturni spored ob predaji.

nje v območju Alpe-Jadran, kjer bi lahko Evropi pokazali, kako se lahko rešujejo vprašanja sožitja in sodelovanja.

Zernatto: odnosi med Slovenijo in Koroško so se poglobili

Koroški deželni glavar dr. Christof Zernatto je ob tej priložnosti predal predsedniku Peterletu tudi ček v višini 407.000,— šilingov. To je bil izkupiček dobrodelnega koncerta v okviru Koroškega poletja. Skupno so v

Beljaku prodali 600 vstopnic po 1000,—; del podpor pa je šel za stroške prireditve.

Koroški deželni glavar je povedal, da je bila tudi za Koroško samoumevna pomoč sosedu, predvsem še iz vidika, da je ta utrpel škodo na poti v samostojnost in demokracijo. To dejstvo je nedvomno odnose med obema deželama že poglobilo. Dr. Zernatto meni, da se je tudi na tej podlagi na Koroškem izboljšalo vzdušje med obema narodnima skupinama.

Kar se tiče mednarodnega

priznanja Slovenije je Zernatto potrdil doslejšnje koroško stališče in obljubil vso podporo v tej smeri tudi v prihodnje.

Silvo Kumer

K akciji pomoč Sloveniji so pozvali: uredništvo Nášega tednika, Narodni svet koroških Slovencev, Enotna lista, Mohorjeva družba, Krščanska kulturna zveza, Zveza slovenskih zadrug, uredništvo Nedelje, Katoliški delovni odbor, Dušnopastirski urad, Katoliška mladina, Svetovni slovenski kongres.

Vsem darovalcem, ki ste s svojim prispevkom pomagali žrtvam vojne v Sloveniji, iskrena zahvala!

Poleg akcije, ki je zbrala tako lepo vsoto, so koroški Slovenci pomagali tudi povsod, kjer je bilo le mogoče. Tako je potrebno omeniti akcijo Narodnega sveta koroških Slovencev, ki je poskrbela pri slovenskih družinah in v domovih za zavetišče za 500 beguncev iz Slovenije. Na tem mestu lepa hvala vsem, ki so v ta namen odstopili sobe in stanovanja. Hvala pa tudi nastavljenkam Narodnega sveta in EL, Milki Hudobnik, Justini Hribnik in Sonji Sturm, ki so noč in dan skrbele, da so begunci lahko hitro prišli pod varno streho.

V naših občinah pa je tekla tudi povsem neformalna pomoč med slovenskimi občinskimi odborniki, ki so pomagali predvsem v prvih dneh vojne;

zbirali so od kvasa za pekarne do medikamentov in otroške hrane — vse, kar je bilo v tedanjih hudih urah pač potrebno. Vsem najlepša hvala!

Akcija „Pomoč Sloveniji“ s predajo deharja seveda še ni zaključena. Konto bo ostal naprej odprt, saj bodo v Sloveniji potrebovali pri obnovi države pomoči še in še.

**PROSIMO
POMAGAJTE**

ŠTEVILKA KONTA:
35009 - ZVEZA-BANK
BLZ 39 100

Veliko romarjev se je odpočilo od pešačenja in so sede zasledovali dogajanje na žegnanju.

Rozalsko žegnanje spet dobro obiskano

Kot vsako leto se je tudi letos zbralo preteklo nedeljo ogromno ljudi na tradicionalnem Rozalskem žegnanju pri sv. Hemi. Kljub slabemu vremenu se je čez 3000 romarjev zbralo, da bi sledili staremu običaju. Ob dopoldanskih urah so bile svete maše. Slavnostna maša, katero je vodil župnik Pep Marketz, pa je bila na prostem v ljudski cerkvi.

Kot običajno se je tudi letos zbralo zelo veliko kramarjev, še predvsem v veselje otrok. Globaški gostilničarji pa so pod starodavno lipo skrbeli za dobrobit obiskovalcev. Tam pa so donele do poznih večernih ur lepe domače pesmi. Žegnanje pa se je zaključilo letos prvič s petjem litanij in za večino z obiskom rozalske votline.

Desno: Že tradicionalni so šoštarjevi krapi na rozalskem žegnanju. Tudi najmlajši so se poslužili tradicije, da brez krapa ni rozalskega žegnanja.

Spodaj: Pod starodavno lipo poteka žegnanje kot v starih časih. Pevci se zbirajo in ob dobri kapljici prepevajo ljudske pesmi.

Spremembe v krški škofiji

Od 1. septembra 1991 naprej je krški škof dr. Egon Kapellari namestil mdr. sledeče nove kaplane: mag. Herbert Kulnik (Velikovec), p. Christoph Neipperg (Gospa sveta).

Za duhovnike, provizorje oz. vikarje so bili imenovani: p. Ivan Antolič (Žitara vas), mag. Peter Olip (Št. Lennart pri sedmih studencih), Bogomir Rakuša (dekanat Celovec).

„Kmečke hiše v Selah“ zdaj tudi v Trziču

Razstava „Karavanška hiša“, ki je bila že na Koroškem zelo uspešna, se je za kratek čas preselila čez mejo v Slovenijo v Trzič.

Zavod za kulturo in izobraževanje v Trziču je organiziral razstavo, ki so jo odprli ta petek.

Skupni organizator sta bila časopisa Gorenjski Glas in Naš tednik.

ČESTITAMO

Večno zvestobo sta si obljubila urednik slovenske oddaje pri ORF **Jurij Perč** z Rinkol pri Pliberku ter njegova izvoljenka **Kornelija Roblek** iz Sel. Mladima poročencema želimo vse najboljše predvsem medsebojnega razumevanja in družinske sreče.

Društvo upokojencev Pliberk čestita za osebne praznike **Mateju Igercu**, župniku na Suhi, **Tereziji Kušej** iz Šmihela, **Angeli Sadolšek** iz Dolinčič in **Francu Kuežniku** iz Doba. Slavlencem iskreno čestitamo in še na mnoga leta!

60. rojstni dan slavi **Mili Hager**. Iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

Prav tako 60-letnico življenja praznuje **Albert Cernic** z Blata pri Pliberku. Tudi njemu iskreno čestitamo ter kličemo še na mnoga leta!

Dvojni praznik obhaja **Žnidarjeva Mili** s Šajde v Selah. Naše iskrene čestitke!

V soboto bosta stopila pred poročni oltar **Zdravko Smrtnik** in **Zofi Sadovnik**. Iskreno jima čestitamo in želimo obilo skupne sreče in blagoslova na skupni življenjski poti!

50. jubilej praznuje **Emil Muri** iz Čecave pri Kotmari vasi. Za osebni jubilej slavlencu iskreno čestitamo ter mu želimo še mnogo zdravih in srečnih let!

Rojstni dan in god obhaja **Ljudmila Broman** iz Šmarjete. Vse najboljše!

Večno zvestobo sta si obljubila **Sepi Jenič** iz Letine pri Šmihelu in **Gretka Možina** iz Doba. Novoporočenima želimo vse najboljše, še zlasti mnogo medsebojnega razumevanja!

86. osebni praznik obhaja **Marija Mavrel** iz Stroj. Ob tem prazniku ji iskreno čestitamo in želimo še veliko zdravih in zadovoljnih let!

Društvo upokojencev Podjuna čestita obema svojima članoma, **Mihaelu Zundru** iz Kokja ter **Matiju Hribniku** iz Gluhega lesa, za 60. rojstni dan. Vse najboljše!

V Lovankah praznuje dvojni praznik **Mili Rutar**. Vse najboljše in še na mnoga leta!

V Rožu si bosta v soboto obljubila večno zvestobo **Hanzi Lesjak** in njegova izvoljenka **Anica**. Na skupni življenjski poti jima želimo vse najboljše ter mnogo medsebojnega razumevanja!

88. rojstni dan in god je slavila **Marija Wassner**. Ob visokem prazniku vse najboljše, zlasti mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

Društvo upokojencev iz Št. Jakoba čestita za osebne praznike **Francu Rejovšku** iz Bistrice, **Sigiju Pičku** iz Semislavč, **Zdravku Storniku** in **Mili Kavčič** iz Št. Jakoba. Čestitke z nekoliko zamude veljajo tudi **Mici Cebavs** iz Bistrice in **Hanziju Storniku**.

V Bilčovsu slavijo osebne praznike **Marijan Einspieler** starejši in mlajši ter **Peter Sitter**. Čestitkam pevcev MePZ Bilka se pridružuje tudi uredništvo NT.

V Celovcu je praznoval 60. rojstni dan **Franc Taupe**. Slavlencu želimo vse najboljše, predvsem pa trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

Te dni je srečal abrahama **Franci Lipuš** s Plaznice. Slavlencu želimo mnogo srečnih, zadovoljnih in še posebej zdravih let! Čestitkam se pridružuje tudi kulturno društvo Trta.

21. septembra bosta stopila pred poročni oltar mag. **Franc Pasterk** iz Remšenika in mag. **Elizabet Dobernik** iz St. Mareina. Vse najboljše, mnogo zdravja in medsebojnega razumevanja želijo vsi domači! Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo NT.

Prav tako v soboto si bosta obljubila večno zvestobo **Mirko Kaiser** iz Rinkol in **Angelika Vavti**. Tudi njima želimo vse najboljše na skupni življenjski poti!

Kotmara vas: dela pri šoli lepo napredujejo

Dela pri kotmirški šoli lepo napredujejo. Prizidek je napravilo domače podjetje Jozi Pack. Na zadnji seji kotmirškega občinskega sveta v ponedeljek, 9. septembra, so oddali že nekatera dodatna dela. Električne inštalacije bo napravilo podjetje Kostanjevec z Ilovja (892.398,— šil.), sanitarne pa firma Gerhard Kropiunig iz Sveč (276.231,60). Tla bo položilo podjetje Schlick iz Beljaka, ker je firma Sico Intarsia odstopila (to naročilo je bilo oddano že na seji majnika meseca). Od deželne vlade je uspelo dobiti nadaljnjih 6 mio. šilingov, tako da bo mogoče financirati vse razen notranje opreme.

Popraviti bo tudi treba črpalno napravo pri Mačkovih vrelcih. O podrobnostih se bo občinsko predstojništvo znova posvetovalo. Popraviti bo treba vrsto občinskih poti in cest. Letos septembra naj bi še položili mrzli asfalt na Prebljah in na Ročici. Treba bo tudi položiti asfalt v Medrejtah. Precej denarja bojo zahtevala popravila na hiši Prebeljska cesta 3 v Kotmari vasi. Letos bojo popravili streho. Krilo bo podjetje Peschka iz Št. Vida ob Glini (72.330,—), kleparska dela (rjavi aluminij) bo opravila firma Albert Fleischmann iz Celovca (63.315,—), tesarska

pa bilčevsko podjetje Gasser (201.720,—).

10. novembra bojo volili lovski sosvet. Kritični datum je 18. septembra 1991. Upravičenci so isti kakor za kmetijske volitve. Komisijo za ugovore sestavljajo Valentin Leutschacher (Valentin Jakopitsch, oba ÖVP), Josef Krassnig (Bruno Buzzi, oba SPÖ), pa Jože Wakounig (EL, namestnik Horst Moser, FPÖ).

Uvodoma je župan Hugo Götzhaber poročal o raznih dejavnostih. Tako bo športno društvo DSG Rotschitzen dobilo od občine 45 tisoč šilingov kot podporo za transparente in 15 tisoč za bencin in druge potrebščine. Za šentkandolfsko cerkev je občina nakazala 50.000 šilingov (skupni stroški pribl. 1 mio., zidarska dela opravlja podjetje Jozi Pack). Huden problem so odpadki (zadnjič 24,6 tone na mesec). Nadzorna oblast je pregledala občinske račune (treba bo biti bolj dosleden pri pobiranju davkov). Pri Žmuku na Plešivcu bojo postavili vremensko postajo.

Za konec je župan prebral predloge. EL predlaga, naj postavijo pri Zadrugi poleg obeh zabojnikov za staro steklo še zabojnike za stari papir, doze iz aluminija in bele pločevine pa za steklenice iz plastike.

Ziljski kmetje bodo lahko izkoriščali planine, ki sežejo čez mejo

Člani Odbora za gozdarstvo v Kmetijski zbornici so si pred kratkim v okviru dvodnevne ekskurzije ogledali dva primera, pod kako različnimi pogoji delajo kmetje na Koroškem. Najprej je predsednik odbora Orsini-Rosenberg povabil zastopnike kmetov na svoje 3400 ha veliko posestvo, kjer jim je pokazal funkcionalnost dela in proces sanacije gozda. Dan navrh pa je Odbor za gozdarstvo odšel na Zahomsko in Bistriško planino, kjer so se srečali z zastopniki gozdarske regije Forestale v Italiji. Že desetletja dolgo imajo ziljski kmetje svojo živino na tej planini, ki sega tudi preko državne meje.

Z županom Trbiža Ernestom

Rosenwirtom, ki je obenem tudi direktor gozdarske regije Forestale, je uspelo skleniti pogodbo, da bodo ziljski kmetje v prihodnje lahko brez težav izkoriščali ti planini. Za tako pogodbo si je prizadeval tudi zastopnik Skupnosti južnokoroških kmetov Janko Zwitter, ki je dejal, da je izkoriščanje teh planin za marsikatero kmeta na Zilji eksistenčnega pomena.

O dobrih sosedskih odnosih z Italijo so bili presenečeni vsi člani odbora za gozdarstvo, predsednik Orsini-Rosenberg pa je dejal, da tu ne izgubljal besed o združenju Evropi, ampak da zamišljal to kmetje udeležujejo.

Tudi za otroke je bilo na travniku poskrbljeno; marsikatero pa je bilo treba posebej nagovarjati, da je sodeloval pri igrah...

Na vaškem prazniku so polnili tudi „strožake“

Na Davidovem travniku so Šmihelčani tudi letos priredili tradicionalni vaški praznik, ki postaja po številu obiskovalcev iz leta v leto večji. Letošnji program je bil zopet izredno pester in zanimiv. Obiskovalci si niso samo polnili trebuhov s pivom in domačimi jedmi, ampak so polnili tudi „strožake“. To so „tuhenti“, ki

so jih včasih polnili s slamo ali senom. Mnogi mladi tega še nikoli niso videli in si gotovo tudi niso mogli predstavljati, da so se včasih pozimi, v najhujšem mrazu, ljudje pokrivali v postelji na ta način.

Na travniku so strigili tudi ovce; nato pa so domačinke in domačini pokazali, kako se prede volna. Pa tudi drugače je bilo poskrbljeno, da nikomur ni postalo dolgčas. Tako je bilo kegljišče izredno dobro zasedeno, prav tako so vaščani in obiskovalci od blizu in daleč sledili nastopom „Šmihelskih dedov“, MePZ Gorotan in instrumentalistom Korenike. Vsekakor je bilo to popoldne zopet izredno pestro. Na travniku pa se niso srečali le Šmihelčani, ampak ljudje iz celotne okolice. Slike: Fera

Kegljači so kegljali za medena srca, ženske pa so medtem sedle za kolovrate.

Moški so se lahko v miru pogovarjali o kmetovanju in o marsičem drugem.

Tiskovna konferenca na Slovenski gimnaziji. Z leve na desno: Magda Kroplunig, Stefan Hafner, vodja projekta Miha Dolinšek, Tina Smolle, Nadja Ulbing.

Magda Kroplunig

NA SLOVENSKI GIMNAZIJI
STA NASTALA DVA KRATKA FILMA

„Zelo je naporno gibati se pred kamero!“

Nadja Ulbing

V okviru likovne vzgoje, pod vodstvom strokovne učiteljice Janje Zikulnig, sta na Zvezni gimnaziji za Slovence v lanskem 4.a in 4.c razredu nastala dva kratka igrana filma, naslovljena „Prvi sneg“ in „... še upanje“. Vodja projekta Miha Dolinšek je skupno z dijaki profesionalno ustvaril dva različna filma, ki obravnavata težave in prvo ljubezen na šoli ter invalidnosti.

Učni načrt likovne vzgoje predvideva tudi spoznavanje z vizuelnimi mediji, ki pa le nekoliko presegajo strokovno znanje učiteljev. Prav zaradi tega je strokovna učiteljica Janja Zikulnig prosila na pomoč televizijskega snemalca Miha Dolinška, ki je radevolje in vzorno vodil projekt „FILM“. Po večurnih razgovorih in razpravah so se dijaki 4.a in 4.c razreda odločili, da v filmu predstavijo tematiko prve ljubezni in invalidnosti.

Film 4.a razreda „Prvi sneg“ (približno 11 minut) obravnava težave v šoli, povezane s prvo ljubeznijo, ki je kot prvi sneg — kajti le redkokdaj obleži! Glavno vlogo v tem filmu igra Nadja Ulbing. „Mislimo, da je enostavno postati filmska zvezda. Pa ni! Ko sem imela priložnost sodelovati pri našem filmskem projektu, gledam vse to z drugega vidika. Zelo je naporno gibati se pred kamero. Časa za konjičke ti ne preostane več, prijateljstva postanejo površna ...“

Film 4.c razreda „... še upanje“

(11 minut) predstavlja problematiko na voziček priklenjenega dekleta. Za pripravo na ta film so dijaki obiskali tudi moža, ki je že trinajst let privezan na voziček. Tam se je igralka glavne vloge Magda Kroplunig prvič skušala vživeti v vlogo telesno prizadetega, katerega je v filmu tudi predstavljala. Magda: „Mislim, da se nihče ne more prav vživeti v vlogo telesno prizadetega. Na noben način si ne morem predstavljati, da bi bila sama nekoč telesno prizadeta, čeprav obstaja vsak dan možnost, da me doleti taka usoda.“

Ustvarjanje filmov ni le zahtevno in mučno delo, temveč je bilo povezano tudi s „posebnimi težavami“. Tako vodstvo doma, v katerem so

deklince stanovale, ni imelo vedno popolnega razumevanja za filmsko dejavnost. Tudi Združenje staršev na Slovenski gimnaziji za ta filmski projekt še ni bilo pripravljeno prispevati finančne podpore ...

„Filmska dejavnost naj bi bila spodbuda za izvenšolsko dejavnost, ki je za poznejše življenje pomembno,“ je dejal vodja projekta Miha Dolinšek.

Prav tako se je vsem pomočnikom in sodelavcem iskreno zahvalil za pomoč, čas in razumevanje, ki so ga vložili v ta projekt.

Prizor iz filma „Prvi sneg“, ki prikazuje prvo ljubezen na šoli

Pripravila Heidi Stingler

V časih je bilo običajno, da je oče izbral sinu vesto. Oče ali pa starašina (fantov krstni boter) je potem s sinom na dekličevih staršev, da sta tam povprašala, ali bi jim b poroka po volji. Kot nam je povedovala Marija Ressmar, starši pri tem niso v prvi vrsti gledali na to, da bi otroci v zakonu postali srečni, ampak, bilo predvsem važno, da je delo na kmetiji dalje. Pomembno je bilo, da je bilo dekle, jo je hotel fant poročiti in peljati domov, pridno. Jan Janežič nam je pripovedoval, da so mladim fantom včas dajali nasvet, naj si neveste zberejo pri plesu, ampak niso gredo po vasi in pogledajo, ktera ima predpasnik, coker morda še od kravjeka umazane noge.

Starešina se je dogovoril s starši neveste kakšen „dičv“ bo dobila od doma

Pri zaroki se je starešina dogovoril z nevestinimi starši kakšen „dičv“, se pravi, kakšno doto bo dobila od doma. Nekaj dni pred „ohceto“ so potekali fantje ženine vasi vozili „čište“ z nevestinega doma na njen novi dom. „Čište“ so lesne ne skrinje, ki so bile po navadi napolnjene z žitom. Če je bila nevesta bogatejših staršev, od doma dobila za „dičv“ tudi kakšno kravo ali pa še kakšno drugo živino. Marija Ressmar se spominja, da so vaški fantje večkrat ukradli tudi kakšnega petelina, da bi čimveč odnesli na nov nevestin dom. Ponekod tudi pravijo, da je petelinov petje odgnalo vse zle duhove.

Kmalu po poroki sta „cavmar“ in starešina začela z „vadovanjem“, se pravi z vabljenjem sorodnikov, sosedov in prijateljev na „ohcet“. „Vadovca“ je potem nosil v roki s pisanimi trakovi okrašeno zakrivljeno palico. Prav tako s trakovjem je bil povezan tudi njegov klobuk, je bil okrašen tudi s cvetjem.

„Vadovca“ so po navadi pogostili. „Cavmar“ pa je imel

Janko Janežič in Marija Ressmann se spominjata

STARI ŽENITOVANJSKI OBIČAJI V ROŽU

„Oj dečva,

ne vdaj se na pavre . . .

Prav v poletnih mesecih stopi danes največ mladih parov pred poročni oltar in si obljubi večno zvestobo. Ponekod so se še ohranili nekateri lepi, stari ženitovanjski običaji, mnogo pa jih je žal šlo že v pozabo.

V Št. Jakobu v Rožu sta na našo prošnjo pripovedovala o starih ženitovanjskih običajih in nam povedala mnogo zanimi-

vega Marija Ressmann, pd. Habnarjeva z Reke, in Janko Janežič, pd. Janež z Leš. Če se morda nameravate kmalu poročiti in vas zanimajo stari ženitovanjski običaji, potem preberite še naslednjih par vrstic. Zvedeli boste, kaj pomeni, da je šel starešina z ženinom „verbe“, kakšen „diav“ je po navadi dobila nevesta od doma itd.

Pomembno vlogo tudi pri poroki. Njegova naloga je bila, da je vodil nevesto od njenega doma k cerkvi, da z njo kot prvi zapleše in jo po svatbi odpelje na novi dom.

Tako kot si ženin izbere svojega „cavmarja“, si nevesta izbere svojo „teto“. Tako „cavmar“ kot tudi „teta“ morata biti neporočena in pri poroki nastopati kot par. Pomembno vlogo pa imata tudi „starešina“ in „rjušnica“, ki sta pri poroki za poročni priči. Tudi danes sta to po navadi krstna botra, če pa ne živita več ali sta zadržana, pa birmska. Krstni oziroma birmški botri neveste v Rožu pravijo „rjušnica“, ker je le-ta mlademu paru navadno podarila rjuhe in drugo posteljnino in jima je postlala postelje.

**„Rjušnica postelje
mlademu paru
postelje“**

Poroke so bile svojčas vedno

ob nedeljah, na Gospodov dan. Za poroke pa je bil zelo primeren pustni čas — čas kolin in so imeli kmetje s čim pogostiti, saj je bila včasih malokatera ohcet v gostilni. Po navadi je bila gostija kar na domu in je trajala tri dni.

Prvi dan so praznovali z novoporočencema sorodniki, drugi dan sosedje, navsezadnje pa so bili tretji dan na gostijo povabljeni še hlapci in dekleta s cele vasi.

**Čisava župa in goveje
meso s hrenovko sta
bili običajni jedi pri
kmečkih „ohceti“**

Običajno je bila na jedilniku pri kmečkih „ohceti“ čisava župa, goveje meso s hrenovko (v Rožu pravijo hranivco) in „roštanimi hruščami“.

Za drugo jed pa so bile pripravljene svinjske prate.

**Zapenjanje — vaški
fantje zahtevajo odkup-
nino za nevesto**

Medtem ko so vaški fantje odpeljali z nevestinega doma od neveste „požegnane“ „čište“, so jim fantje z nevestine vasi naredili posebno oviro: pot so zaprli z rdečim trakom. Za blago, katerega so fantje peljali z nevestinega doma, so vaški fantje zahtevali tako imenovano odkupnino. „Zapenjači“ so sprva fantom, ki so vozili „čište“, zastavili nekaj smešnih vprašanj oziroma ugank. V primeru, da bi jih vozniki „čišt“ znali rešiti, bi lahko sami določili, kakšno odkupnino bodo plačali za robo, ki jo je dobila nevesta. Uganke pa so bile vedno zelo duhovite in šaljive.

**Fant in dekleta se ločita
od samskega stanu**

Na večer pred poroko sta se

tako fant kot tudi dekleta na posebni gostiji poslovila od fantov in deklet, preden sta se ločila od samskega stanu. Sicer poznamo to navado še danes, vendar se je taka gostija včasih pripravila skoraj izključno na domu fanta oziroma dekleta. Tam se je mladina gostila, prepevala in zapila nevestin „krinc“.

**Kdo bo imel
prvo besedo v zakonu?**

Včasih so stari ljudje pri porokah opazovali poročni par še prav pri „ofru“. Pravijo namreč, da bo imela nevesta prvo besedo v hiši, če stopi v tem trenutku ženinu na nogo. Po poroki tudi danes seje nevesta pred cerkvijo denar, ki je namenjen otrokom, ki ga radi pobirajo. Dr. Pavle Zablatnik razlaga v svoji knjigi „Od zibelke do groba“ običaj sejanja denarja takole: „Svoj čas pa je pri sejanju denarja igral odločilno vlogo zlasti še strah pred tako imenovanim „hudim pogledom“ nevoščljivcev, ki bi utegnili povzročiti nesrečo. Zato sta se novoporočenca že odnekad vedno skušala prikupiti kolikor mogoče vsemu svetu — z darovi.“

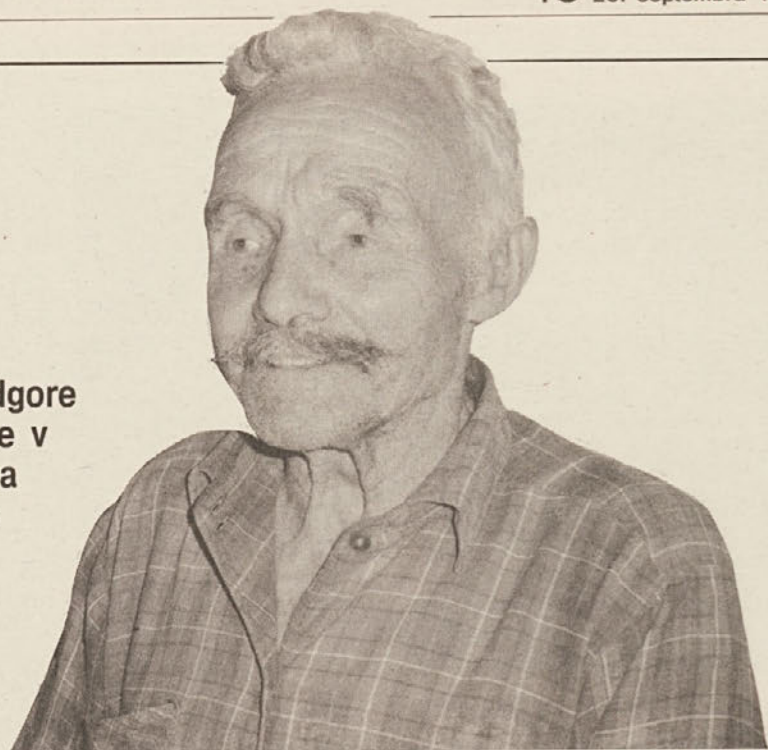
**Med gostijo ukradejo
nevesto**

Na ohcet povabljeni gostje med gostijo ukradejo ženinu nevesto in jo odpeljejo oziroma zvabijo na prosto, od tam pa v bližnjo gostilno. Na račun ženina si gostje privoščijo najboljše vino, dokler le-ta ne pride neveste iskat z godci in svati. Danes ukradejo pri gostijah tudi ženina, „cavmarja“ in pa „teto“, ponekod pa tudi „rjušnico“, katero mora odkupiti starešina.

**Svatovanje gre
proti koncu**

Marija Ressmann in Janko Janežič sta nam pripovedovala, da so gostje pri ohceti vedeli, da gre svatovanje proti koncu, če je prišlo na mizo svinjsko meso s kapusom. Takrat je „cavmar“ s petjem raznih poučnih zdravic ob spremeljavi muzikantov naznanil konec svatovanja.

NAŠ GOST

Že dolga desetletja Florijan Dlopst iz Podgore pri Globasnici spremlja bistvene spremembe v družbi in delu. Rojen je bil 3. maja 1908 na Lomu, takrat še v monarhiji. Tam je preživel kot majhen fant trde čase in težko kmečko delo. Kot vojak pa je še služil kralju Petru v Osijeku. Tudi takrat je tam živel skupno s Hrvati srbska manjšina, kar pa ni bilo takšno krvavo sožitje, kot ga doživljamo v teh dneh.

Še dobro se spominja časa avstro-ogrske monarhije in spremembe mej, ko so ustanovili današnjo Jugoslavijo.

Takrat je bil Florijanu Dlopstu najbolj pri srcu poklic „Wognarja“, katerega se je šel tudi učiti. Tako se spominja: „17 let sem bil star, ko sem se šel učiti. Očeta sem prosil, da bi pogledal na Prevaljah za službeno mesto. Oče pa je mojstru pove-

je, da je moral svoje ptice, tako imenovane „kanarije“, prodati, da si je lahko kupil obleko.

Po koncu vajeniške dobe si je takoj napravil svoj „Wognarski cev“ in postal samostojen. Delo pa je opravljal po kmetijah in si tako služil denar.

Leta 1931 pa je moral iti služiti vojski kralja Petra v Osijeku, tam kjer so danes najhujši spo-

ostal doma in opravljal delo na kmetiji. Delo na kmetiji je na začetku potekalo brez mehanizacije. Če je bila košnja, se je začelo delo že ob treh zjutraj. Namesto traktorja pa je bilo potrebno obdelovati polje s konjem.

To so bili zanj zelo trdi časi. Edino petje pod oknom je še razveselilo srce vsakega.

da se bo slovenščina ohranila le, če jo bomo gojili in govorili v družinah.

Florijan Dlopst je s temi besedami gotovo izrekel globoko resnico, kateri marsikdo ne more verjeti.

Ljubezen do kmetije, materinega jezika kot tudi do svoje družine je lik človeka, katerega

Svoj jezik bomo ohranili, če ga bomo govorili v družinah

dal, da že kar nekaj znam, čeprav to ni držalo. Tako sem moral že prvi dan narediti „šajternvo kolo“. To je bila samokolnica z lesenim kolesom. Tam sem se potem tudi izučil.“ Florijan Dlopst je opozoril, da takrat kot vajenec ni zaslužil nobenega denarja. Spomnil se

„**Prodati sem moral vse kanarije, da sem si lahko kupil obleko.**“

padi. Dve leti je bil v tem kraju in ni doživel takšnih spopadov med Hrvati in Srbi kot so danes. Spominja se: „Vsak se je moral v tem kraju naučiti srbsko. Skupno sožitje je potekalo drugače zelo mirno in normalno.“ Pod kraljem ni bilo takšnih nacionalnih spopadov. Vsak narod je lahko gojil svoj materin jezik; ampak Srbi so že takrat najraje slišali, da se pretežno govori le srbsčina.

Leta 1936 se je Florijan Dlopst poročil in preselil v Podgoro na Bavčijevo kmetijo. Ker je bil na kmetiji čisto sam z otroki in z bolno ženo, so Florijanu Dlopstu dovolili med drugo svetovno vojno, da je lahko

Vendar je z domačimi pridelki lahko preživel svojo družino. Ni pa bilo mogoče, da bi imel kmet tedaj lepe zaslužke. Včasih država ni podpirala kmetov kakor danes. Zelo dobro pa je takrat delovala sosedska pomoč. Florijan Dlopst pa potrjuje pravilnost, da se ravno danes, ko je vedno manj kmetov, le-ti združijo in tako pokažejo svojo moč in voljo.

Iz svojih dolgih življenjskih izkušenj pa tudi potrjuje, da je zelo prav, da je vedno več ljudi, ki se učijo več jezikov. Vedno težje pa bo ohraniti svoj domači jezik v družinah. Včasih se je na vasi govorilo skoraj samo slovensko. Danes pa je tega vedno manj. Prepričan pa je,

le redkokdaj srečaš. Morda se je ravno iz te ljubezni izcimilo tudi njegovo veselje do čebel. Vrsto let, vse do danes, je vnet čebelar.

Kljub lepi starosti pa Florijan Dlopst še zdaj opravlja pomembno vlogo v hiši. Domači so ponosni, da imajo tako skrbnega očeta v svojem krogu.

Bernard

„**Če bomo doma tudi z otroki govorili slovensko, bomo ohranili narod.**“

Kulturni stenogram:

● Osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze 1991

V minulih letih je SPZ na svojih vsakoletnih osrednjih koncertih skušala glasbeno predstaviti za narodno skupnost pomembne teme. Povezala se je s posameznimi zbori, ki so potem naštudirali ustrezne pesmi.

Letos praznujemo za glasbeni svet dva pomembna jubileja, 400-letnico smrti J. P. Gallusa in 200-letnico smrti W. A. Mozarta. Mešani pevski zbor SPD „Danica“ je svoj glasbeni program za letošnje leto osredotočil na študij kompozicij teh velikih glasbenikov. MePZ „Danica“ je že leta 1989 z izvedbo Schubertove maše dokazal, da tudi neprofesionalni zbori ob ustrezni volji in disciplini na vajah zmorejo zahtevno zborovsko literaturo. Da bi tudi med manjšino proslavili ti obletnici, se je SPZ odločila, da letošnji osrednji koncert posveti J. P. Gallusu in W. A. Mozartu, ki ga bo oblikoval MePZ „Danica“. Predvajali bodo Mozartovo „Krönungsmesse“ za orkester in orgle, zbor in soliste ter Gallusove motete. Dirigent je Stanko Polzer. Koncert je bil sicer načrtovan že konec junija, ta načrt pa so prekrizale vojne razmere v Sloveniji, saj sodelujoči člani orkestra Slovenske filharmonije niso mogli priti, ker so bile meje zaprte. Poleg MePZ „Danica“ bo gostoval svetovno znani Slovenski oktet, ki bo s svojimi ubranimi glasovi prav gotovo navdušil poslušalce. Koncert bo v soboto, 28. septembra, ob 20. uri v Domu glasbe v Celovcu.

Vstopnice v predprodaji dobite v pisarni SPZ, v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu, pri Posojilnicah in društvenikih.

V nedeljo, 29. septembra, ob 19. uri pa bo ponovitev koncerta v farni cerkvi v Št. Primožu.

● STIČNA 91

Vseslovensko srečanje mladih
Sobota, 21. sept. 91
Tokrat v znamenju vseslovenskega misijonskega kongresa.

I. del: od 10.00—11.15 (v cerkvi)
Gloria iz Ljubljana-Vič bo poskrbela za petje in glasbo

Upokojeni dunajski kardinal
König — gost srečanja

Dr. Drago Ocvirk bo imel nagovor o misijonih

II. del: od 11.45—13.15 (na samostanskem dvorišču)
Pogovor z misijonarji bo vodila televizijska napovedovalka Alenka Hoeflerle

Ansambel ABANA BA STELA IZ ZAMBIJE bo popestril pogovor z misijonarji

LEV DETELA

Vilenica 1991 — v znamenju pesništva v ubožnem času

Šesto srečanje evropskih književnikov Vilenica, ki ga prireja Društvo slovenskih pisateljev, je med 5. in 7. septembrom potekalo v znamenju velikih sprememb, ki se dogajajo od Baltika do Jadrana. Manjša udeležba pisateljev iz tujih dežel je bila v dokaz, da tudi kultura ne more uiti senci dogodkov v Sloveniji, predvsem pa ne iz primeža vojne na Hrvaškem. Tako so ugledni pisatelji iz Madžarske, Poljske, Češke, Slovaške, Litve, Estonije, Belgije, Francije, Italije, Zvezne republike Nemčije, Avstrije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Slovenije podpisali izjavo, v kateri poudarjajo, „da je vsaka vojna blaznost. V njej priplavajo na površje lastnosti, ki se jih miroljubni ljudje sramujejo.“ Pisatelji v tej izjavi poleg tega naglašajo, da „štejejo republiko Hrvaško za samostojno državo in napad nanjo za agresijo. Po mednarodnih dogovorih mora biti agresija na katekolo državo ustavljena, proti agresorju pa sprejete sankcije.“

Letošnji nagrajenec Vilenice je znani poljski pesnik *Zbigniew Herbert*, ki pa se srečanja ni mogel udeležiti, ker se je nahajal v bolnišnici v Parizu. Rodil se je leta 1924 v Lvovu in je filozofsko usmerjen avtor. Njegove najbolj znane zbirke so „Barbar v vrtu“, „Hermes, pes in zvezda“ ter „Gospod Cogito“. Nagrajenca je v starem obrambnem stolpu v

Lokvi na Krasu predstavil poljski avtor *Adam Michnik* kot „varuha nacionalnega pokopališča in spomina“. Poudaril je, da je Herbert v času strahovlade čistokrvne stalinistične diktature predstavljal živo kontinuiteto poljske literature in zvestobe poljskemu duhu. Raje se je odločil za življenje na robu, kot za služenje totalitarnemu režimu. To je bilo tedaj zelo pogumno.

Kljub sencam vojne je tudi letošnja Vilenica potekala kot pisateljsko druženje s čarom branj v različnih kraških krajih v Sloveniji in onstran meje v Italiji. Je nekakšen poseben obred mednarodnega pesništva z nastopi v Sežani, na Repentabru pri Trstu, v Štanjelu na Krasu ter v sami jami Vilenica, kjer so v soboto zvečer ob navzočnosti slovenskega ministra za kulturo dr. Andreja Capudra podelili tudi nagrado Vilenica. Posebno nagrado Kristal Vilenice, ki jo določi žirija iz vrst udeležencev srečanja, pa je prejel madžarski pisatelj iz Slovaške *Grendel Lajos*, avtor izvirne ironično-realistične proze. Poleg tega so predstavili pesniško zbirko „Čistost soli“ lanskeletnega nagrajenca Tomasa Venclove iz Litve v slovenskem prevodu Vena Tauferja ter publikacije Društva slovenskih pisateljev, Društva slovenskih literarnih prevajalcev ter Nove revije.

Zelo odmeven je bil pisateljski disput v novem kulturnem domu Srečka Kosovela v Sežani na temo „Čemu pesniki v tem ubožnem času“ po verzu nemškega klasičnega pesnika Friedricha Hölderlina. Uvodni referat hrvaškega avtorja *Vlada Gotovca* „Skica o atlasu“ (ki je zelo odmevno predaval tudi v letošnji Dragi) so morali le prebrati, ker se predavatelj osebno zaradi tragičnih dogodkov na Hrvaškem prireditve ni udeležil. Poleg vojne na Hrvaškem so nekateri udeleženci (npr. *B. Pahor* in *L. Detela*) kritizirali in komentirali avstrijskega pisatelja Petra Handkeja in njegovo obsodbo slovenskega samoosvajanja, ki jo je objavil v Münchenskem dnevniku „Süddeutsche Zeitung“.

Predstavniki društva slovenskih pisateljev in estonski pisatelji ter pisatelji nemškega društva Literatur um elf — Literatura ob enajstih iz Marburga ob Lahni so podpisali listini o sodelovanju. V kulturnem domu Srečka Kosovela v Sežani pa so odprli razstavo fantastičnih ptičjih slik novogoriškega slikarja Klavdija Tutte. Od koroških Slovencev so se srečanja udeležili Maja Haderlap, Fabjan Hafner, Erik Prunč in Feliks Bister, navzoči so bili tudi nemški Avstrijci Ludwig Hartinger, Alois Hotschnig in Hans Raimund.

SEPTEMBER V CANKARJEVEM DOMU

GLEDALIŠČE

Nedelja,
22. septembra,
ob 20. uri

Teatr Roman Viktjuk:
MISTER BUTTERFLY
režija Roman Viktjuk

Letošnja predstava z beograjskega Bitefa je romantična vohunska drama Davida H. Hwanga o diplomatu in gejši, ki to ni, v režiji Romana Viktjuka in izvedbi njegovega moskovskega gledališča, prvega meddržavnega v Sovjetski zvezi, z veliko glasbe in dizajnersko scenografijo ter kostumi.

Linhartova dvorana,
200, 150 din

Petek, 27. septembra, ob 20. uri

PREMIERA: Peter Shaffer:
LETICIJA IN LUŠTREK
(Lettice and Lovage)
prevod Valentin Duša, režija Dušan Jovanović, scenografija Marjan Kravos, kostumografija Biana Adžić-Ursulov, glasba Davor Rocco

Nova produkcija Cankarjevega doma! Se sveža londonska in broadwayska uspešnica Petra Shafferja, avtorja Amadeusa, je namenjena bridko komičnemu in komornemu vzdušju ter številnim ponovitvam. Karakterno natančno in duhovito konverzijsko dramo o dveh osamljenih ženskah, ki poskušata uresničiti svoje davne sanje na najbolj ne navadne načine, režira Dušan Jovanović, mojster psihološko pre-

finjenega gledališča, v vlogah Leticije in Lotte pa nastopata zvezdi slovenskega igraltva Milena Zupančič in Polona Vetrih.

Štihova dvorana,
300 din

Nedelja, 29. in ponedeljek,
30. septembra, ob 19.30

Gostovanje SNG Drama Maribor
Johann Wolfgang Goethe:
FAUST
režija in priredba: Tomaž Pandur
Igrajo: Janez Škof, Brane Šturbej, Ksenija Mišič in drugi
Goethejeva nesmrtna mojstrovina v režiji Tomaža Pandurja, svetovna uspešnica mariborske Dramme, ki jo je ljubljanska publika toliko časa zaman pričakovala
Gallusova dvorana, 500, 400, 150 din, popustov nil!

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 20. sept.
Zvočno pismo.

SOBOTA, 21. sept.
„Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.“

NEDELJA, 22. sept.
6.30—7.00 Dobro jutro na
Koroškem. — Duhovna
misel (J. Krištof iz Šmi-
hela).
18.10—18.30: Dogodki in
odmevi.

PONED., 23. sept.
Celibat in duhovniki.

TOREK, 24. sept.
Partnerski magazin.

SREDA, 25. sept.
Glasbena sredo.
21.05—22.00
Pomoč Sloveniji —
Dobrodelni koncert
v Tinjah.

ČETRTEK, 26. sept.
Rož — Podjuna — Zila.

SREČANJE BIVŠIH PREGNANCEV
Zveza slovenskih izseljencev obvešča,
da bo imela v **nedeljo, 22. sept. 1991,**
s pričetkom ob 14. uri v gostilni Ogris
(Miklavž) v Bilčovsu svoj

REDNI OBČNI ZBOR
ki bo tudi letos povezan s tradicio-
nalnim

DRUŽABNIM SREČANJEM
bivših pregnancev ter njihovih družin,
znancev in prijateljev. Vsi prisrčno
vabljeni na prireditve, ki jo bodo s svo-
jim kulturnim sporedom obogatili člani
SPD „Bilka“.
Zveza slov. izseljencev v Celovcu

**Naš tednik, Narodni svet, Enot-
na lista in Kršč. kulturna zveza
v novih prostorih**

Zgoraj navedene ustanove so se
preselile v skupne prostore v 3. nad-
stropje bivšega Slomškovega doma,
10.-Oktober-Str. 10. Vse ustanove
bodo zdaj v enem nadstropju, tako da
bodo seveda tudi znatno lažje do-
segljive.
Telefonske številke:
NT: 0463/512528* 21—27 (faks: *22)
NSKS: 0463/512528* 23, 28
EL: 0463/512528* 29, 30
KKZ: 0463/516243* 0

CELOVEC

Srečanje maturantov Slovenske gimna-
zije (8.a razred) letnik 1979
Čas: v petek, 20. 9., ob 18.30
Kraj: v gostilni „Pri Joklnu“, 10.-Okt.-Str.
21, v Celovcu
Vabita: Tschertou Marjan in Fantur Peter

Slovenski glasbeni projekt
CESTE, CESTE KAM VSE GRESTE!
Čas: v soboto, 5. 10., ob 19.30
Kraj: v Modestovem domu v Celovcu
Prireditelj: Katoliška mladina, vstopnina:
šil. 30,—

SELE

Premiera igre
„TRGOVINA“ (Jeanne Worms)
Čas: v soboto, 5. 10., 19.30
Kraj: v farnem domu v Selah
Nastopa: gledališka skupina KPD
„Planina“
Prireditelj: KPD „Planina“ v Selah
Režija: Franci Končan

OSREDNJI KONCERT
SLOVENSKE
PROSVETNE ZVEZE

W. A. MOZART Krönungsmesse
J. C. GALLUS Moteti
Izvajajo: Mešani pevski zbor DANICA,
člani orkestra slovenske filharmonije
Solisti: Mika Kaiyama, Waltraud Mucher,
Bernd Lambauer, Reinfried Schießler
Orgle: Jože Smrekar
Dirigent: Stanko Polzer
Gostujoči zbor: Slovenski oktet
Sobota, 28. septembra, ob 20. uri
Dom glasbe Celovec

SPD „DANICA“
vabi na koncert v **nedeljo, 29. 9., ob 20.**
uri v farni cerkvi v Št. Primožu
W. A. MOZART Krönungsmesse
J. C. GALLUS Moteti
Izvajajo: Mešani pevski zbor DANICA,
člani orkestra slovenske filharmonije
Solisti: Mika Kaiyama, Waltraud Mucher,
Bernd Lambauer, Reinfried Schießler
Orgle: Jože Smrekar
Dirigent: Stanko Polzer

Tečaji slovenščine
v Celovcu in Tinjah

v ponedeljek, 30. sept., od 18. do 20.
ure
SLOVENŠČINA ZA NAPREDUJOČE
I. del
Vodi: Franc Krištof
Kraj: Waaggasse 15 (pri kapucinih),
Celovec

v torek, 1. okt., od 18. do 20. ure
SLOVENŠČINA ZA ZAČETNIKE
I. del
Vodi: Franc Krištof
Kraj: Waaggasse 15 (pri kapucinih),
Celovec

v torek, 15. okt., od 18. do 20. ure
SLOVENŠČINA ZA ZAČETNIKE
I. del
Vodi: ravn. Mirko Srien

v četrtek, 17. okt., od 18. do 20. ure
SLOVENŠČINA ZA NAPREDUJOČE
I. del
Vodi: ravn. Mirko Srien

ŠMARJETA v ROŽU

CAMPING „ROŽ“
NEDELJSKA MATINEJA
Čas: v nedeljo, 22. 9., ob 10.30
Kraj: v campingu Rož/Wernig
Nastopajo: Vaščanč pojo, folklorna skupi-
na z Jesenic in citraš Ehrenfelder iz
Zgornje Avstrije

ŠMIHEL

Lutkovna skupina ZOOM Ljubljana
nastopa z lutkovno igrico
„KOZLE“
po zgodbi Janeza Bitenca
Čas: v nedeljo, 29. 9., ob 11. uri (po sv.
maši)
Kraj: v farni dvorani v Šmihelu
Prireditelj: KPD „Šmihel“

LJUBLJANA

Razstava slik
VALENTIN OMAN
Čas: v petek, 27. 9., ob 19. uri
Kraj: Galerija EQUINA v Ljubljani,
Gregorčičeva 3

Krščanska kulturna zveza v Celovcu
Zveza slovenske katoliške prosvete v
Gorici in Slovenska prosveta v Trstu

5. PRIMORSKI DNEVI
NA KOROŠKEM

Sobota, 12. 10., ob 19. uri
Ljudska šola v Bilčovsu
SREČANJE GLASBENIH ŠOL IZ GORI-
CE (Emil Komel), ŽABNIC in KOROŠKE

Nedelja, 13. 10., ob 14.30
Mestna cerkev v Celovcu

**JUBILEJNI KONCERT — GALLUSOVO
ZVOČNO BOGASTVO** — moteti za enega,
dva, tri in štiri zборе iz zbirke Opus
musicum

Pokrovitelji: krški škof dr. Egon Kapellari,
ljubljski metropolit nadškof dr. Alojzij
Šuštar in tržaški škof dr. Lorenzo Bel-
lomi

Izvajajo: Mešani pevski zbor Milan Pertot
iz Barkovlj; Mešani pevski zbor Primorec-
Tabor iz Trebb in z Opčin; Tržaški mešani
zbor; Dekliški peski zbor Glasbene matice
iz Trsta; Dekliška pevka skupina in člani
Mladinskega pevskega zbora Vesela pom-
lad z Opčin; Dekliški pevski zbor Vesna iz
Križa; Tržaški oktet in člani moškega zbora
Valentin Vodnik iz Doline

Zborovodje: Janko Ban, Bogdan Kralj,
Stojan Kuret, Aleksandra Pertot, Franc
Pohajec, Tomaž Simčič, Matjaž Šček

Izkupiček koncerta je namenjen vojnim
žrtvam v Sloveniji

SODALITAS

**Dom v
Tinjah**

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

v soboto, 21. sept., od 9. do 18. ure
Tečaj za spretno roko:
SLIKANJE NA KERAMIKO, nem.
Vodi: Erika Malle, Gospa Sveta

od sobote, 21. sept., od 15. ure do ne-
delje, 22. sept., do 16. ure
DNEVI ZA MINISTRANTE od 10. do
14. leta
Vodi: kpl. Janko Krištof s skupino so-
delavcev

v ponedeljek, 23. sept., ob 14. uri
Gracarca — „potopljeno“ mesto ob
Klopijskem jezeru, nem.
Po sledovih naših prednikov
Vodi: dr. Gabriele Lazansky
Kraj srečanja: pri gostilni Fichtenhof
v Podgradu, kjer je muzej „Gracarca“.
Vodstvo traja pribl. 3 ure

v torek, 24. sept., od 19. do 23. ure
SAMOZAVESTI SE LAHKO NAUČIM,
nem.
Seminar za žene (v 4 delih)
Vodita: Elisabeth Sornig in Christa
Grabner

v četrtek, 26. sept., ob 18.30
ANGLEŠČINA
KOT POGOVORNI JEZIK
Intenzivni jezikovni tečaj angleščine
Vodi: kvalificirana pedagoginja (mate-
rin jezik angleščina)

v petek, 27. sept., 14.30—16.30
Predavanje:
PRAVILNO KOMPOSTIRATI, nem.
Predavateljica: prof. Edith Santler

od sobote, 28. sept., od 15. ure do
nedelje, 29. sept., do 16. ure
MINISTRANTSKI DNEVI
ZA MINISTRANTE od 10. do 14. leta,
nem.
Vodstvo: kaplan Janko Krištof s so-
delavci

v soboto, 28. sept., ob 19.30
Devet let do dvatisoč —
spremembe na zahodu in vzhodu kot
znak časa, nem.
Predavatelj: prof. dr. Otto Schul-
meister

od nedelje, 29. sept., od 19. ure do
srede, 2. okt., do 13. ure
Duhovne vaje za duhovnike:
DUHOVNIK — VZGOJITELJ
Voditelj: Tone Ciglar SDB, Ljubljana

v četrtek, 10. oktobra
VOŽNJA NA RAZSTAVO
INKA PERU
v Schloßmuseum Linz, nem.
Indijanska kultura preko tri tisočletja

GALERIJA TINJE
Razstava likovnih del
Miloša Lavrenčiča,
akademskega slikarja iz Ljubljane.
Razstava je odprta do 30. sept.

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo
„Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata pred-
sednik dr. Matevž Grlic in osrednji tajnik mag. Marjan
Pipp, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.
Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), uredniki Heidi
Stingler, Marjan Fera, Vincenc Gotthardt, 9020 Celovec,
Viktringer Ring 26.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktrin-
ger Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se
na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec;
telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka
04 63 / 51 25 28-0.
Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Glinarjeva 8, 61000
Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.
Letna naročnina: Avstrija 350,— šil., Jugoslavija 900,—
Din., ostalo inozemstvo 550,— (800,— šil. zračna pošta),
posamezna številka 8,— šil. (20,— Din.).

ROMANJE
V LURD

Med potjo:
Rankweil, Paray-le-Monial,
Milano

od petka, 20. septembra,
do sobote, 28. septembra
Duhovni vodja:
žpk. Foltej Gotthardt
Prijava: do 12. sept. 1991

Poziv odgovornim Evropske skupnosti

Glede na to, da se stanje na Hrvaškem slabša in silje v tej deželi narašča, komisija Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci ponovno izraža ne samo svojo največjo zaskrbljenost, temveč tudi prizadetost zaradi neučinkovitosti sredstev, v katere je do sedaj Evropska skupnost privolila, da bi preprečila nadaljevanje bojev.

Javno mnenje ima čisto prav, ko je prepričano, da ne ostaja za resnično spremembo stanja nič drugega kot diplomatsko priznanje Hrvaške in Slovenije z vsemi njegovimi posledicami. Vendar pa se nekateri evropski odgovorni politiki zadovoljujejo s pozivi in deklaracijami, o katerih morajo vedeti, da jih ne bo nihče poslušal. Med tem pa z nedolžni civilisti umirajo, ranjence pohablja in koljejo, vasi dobesedno izravnavajo z zemljo, uničujejo cerkve in vse, kar bi lahko nekoč pričalo o hrvaški preteklosti, na mesta padajo bombe...

Zato se sprašujemo, koliko mrtvih bo še potrebno, da se bo ta Evropa, ki je toliko ponosna na svojo humanistično civilizacijo, končno odločila za kakšen dejanski in učinkovit ukrep. To vprašanje zastavljamo vsem, ki so odgovorni za evropsko politiko. "Koliko mrtvih bo še treba?" Zakaj je treba stotine mrtvih, tisoče ranjenih in stotine tisočev beguncev, ko je vendar že mesece jasno, kakšni so cilji napadalcev, kakšna je njihova morala, kakšna sredstva uporabljajo in kako spoštujejo dogovore, ki so jih sicer podpisali samo pod prisilo.

Res, Hrvaška ni dežela nafte in njena morebitna okupacija ne bi močnejše prizadela gospodarstva bogatih zahodnih dežel. Toda ali ni ravno krščanska in humanistična Evropa razglašala, da je največja vrednota človeško življenje, njegovo dostojanstvo in njegova svoboda. Radi bi verjeli v iskrenost Evropske skupnosti, saj bi tudi sami radi bili nekega dne njen del. Verjamemo, da so odgovorni politiki dobro obveščeni o vsem, kar se dogaja. Zakaj potem ta omahovanja? V imenu vseh, ki so že mrtvi, tisti, ki so vse izgubili, v imenu prijateljskega naroda, ki ga okupirajo, da bi mu odvzeli del ozemlja, vas prosimo, dokažite, da

ste učinkovito solidarni z nekim napadenim evropskim narodom.

Prof. dr. Anton Stres
predsednik komisije
Pravičnost in mir pri
Slovenski škofovski konferenci

O predsednikovem obisku v ZDA

Boris Jež je v komentarju z naslovom "Peterletova pohajanja", objavljenem 10. septembra 1991 v Delu, podvomil v ustreznost in potrebo nedavnega predsednikovega obiska v Washingtonu. Še več. Očitno je na strani tistih, ki modrujejo, da naj bi bil obisk slovenskega premiera v ZDA škodljiv za slovenska diplomatska prizadevanja.

Ker sem osebno vodil pripravo in izvedbo obiska, naj sporočim bralcem Dela, da so modrovanja gospoda Ježa naravnost absurdna. Obisk predsednika slovenske vlade je bil po vseh diplomatskih, političnih, gospodarskih in medijskih merilih najuspešnejši, ki ga je kdajkoli imel član slovenske oblasti v Združenih državah.

Pred ministrskim predsednikom še nihče — ne Kučan, ne Drnovšek, ne noben pripadnik bivšega režima — ni bil povabljen na sestanek v Belo hišo. Peterle je bil. Čast sprejema mu je izkazal Brent Scowcroft, šef narodnega varnostnega sveta in eden najvplivnejših oseb v ameriški administraciji. Zakaj novinar Jež o tem molči? Da bi se spodobilo, da bi premiera sprejel ameriški zunanji minister (pa tudi predsednik), je na dlani. Toda zahtevati tega ni možno, ker je Slovenija za ZDA pač še vedno periferne pomena, pa naj to ljubljanski samopašni novinarji verjamejo ali ne. Treba bo torej počakati, dokler bodo politične okoliščine drugačne, in bo obisk možen tako pri zunanjem ministru kot pri predsedniku Združenih držav.

Vendar so vse dotlej redni obiski potrebni, ker Slovenija zdaj ni le "v središču mednarodne pozornosti", temveč tudi in predvsem zato, ker je treba pripraviti teren za ustaljeno, direktno komunikacijo med slovensko vlado in samim vrhom ameriške politične oblasti. To je naporno in

dolgotrajno delo, kot lahko predstavnik pribaltskih držav v Washingtonu vsakomur nazorno razloži.

Tudi z ozirom na ekonomske oz. finančne razgovore je bil premierov obisk doslej najuspešnejši. Toliko denarnih institucij in zasebnih skladov še nobena vladna delegacija ni obiskala — ne Mencigerjeva, ne Ruplova, ne Drnovškova. Podatki so razvidni iz programa, ki je dostopen tudi novinarju Ježu. Iz njega bi lahko razbral, da je premiera sprejel podpredsednik Svetovne banke Wapenhans in ne le visoki funkcionarji te ustanove, pa čeprav tudi takšen nivo sogovornikov ne bi bil proti protokolu, kot ve povedati Janez Drnovšek iz lastne izkušnje. (Predsednikovo mesto je trenutno vakantno, o čemer bi moral pravzaprav vedeti informiran novinar Dela.)

Da je porazno, če se premier pogovarja o konkretnih finančnih aranžmajih v odsotnosti finančnega ministra, je mogoče prepričanje nekaterih vsevednih časnika, zunaj v svetu — posebno v razvitem zahodnem — pa so zadeve seveda mnogo bolj pragmatične. Tudi ministrski predsedniki se na uradnih obiskih pogovarjajo o finančnih potrebah in načrtih svojih vlad. Naj ob tej priliki poudarim, da bi bil predsednik Peterle dober premier vsake zahodne države — odlično nastopa, ima karizmo, govori jasno in direktno, pri vsem tem pa ne odstopa od svojih političnih stališč, ki so vedno strokovno utemeljena. Predvsem pa izžareva skrajno osebno integriteto. Zato mu burno ploskajo, kjerkoli nastopa.

Noben slovenski politik tudi še ni užival tolikšne medijske pozornosti v ZDA kot prav predsednik Peterle. Intervjujalo ga je televizijska mreža CNN, Channel 42 v Charlottesvillu, Channel WLAE iz New Orleansa, World Monitor Watch iz Bostona, washingtonski Channel 5, C-SPAN — oblegali pa so ga tudi novinarji raznih ameriških radijskih postaj in številnih časopisov. Da ne omenim tiskovne konference v znanem National Press Club-u, predavanja na ugledni Georgetown University pred publiko domala 500 študentov in profesorjev, predsednikovega refera-

ta na University of Virginia, ki jo je ustanovil legendarni Thomas Jefferson, in sprejema v najbolj elitnem ameriškem klubu Cosmos, ki je dostopen le peščici uglednih tujih gostov.

V primerjavi z Ruplovim obiskom meseca julija je bil predsednikov obisk meseca septembra mnogo obsežnejši in vsebinsko neprimerno kvalitetnejši. Poleg Slovencev, živčih v ZDA in Kanadi, pozna zdaj premiera Peterleta zaradi uspele medijske promocije tudi širša ameriška javnost (minister Rupel je bil ob svojem obisku limitiran na krog znancev neznane Američanke, do večstotisočglave slovenske srenje v Ameriki pa praktično nima stika, ker mu le-ta ne zaupa). Že samo to dejstvo bi moralo zadostovati, da bi predsedniku ob povratku v Slovenijo prek medijev čestitali.

Namesto tega pa je moral premier, ko se je zbit od napornega dela vrnil domov, poslušati očitke, da škoduje slovenskim diplomatskim prizadevanjem. Katerim le? Prizadevanjem predsednika Kučana, interesom ministra Rupla, ambicijam politika Drnovška?

Nehote se pri tem spominjam obtožbe, ki jo je marca letos naslovil Dimitrij Rupel name, češ, da s svojim predstavniškim delom v Washingtonu škodujem Sloveniji. Tisti Sloveniji namreč, ki sem ji podaril enoletno zastojno delo, mnogo svojih bankovcev in povsem uspešno ter profesionalno zastopanje državnih interesov, ko je bila domovina v začetku poletja več dni pod uničujočim vojaškim bičem Juga.

Dokler komentarji, kot je Ježev, ne bodo upoštevali resnice in prenehali s pranjem možganov po stari boljševiški metodi, se Sloveniji ne piše dobro. In še slabše bo zanj, če ne spoštuje in ne ceni svojih resnično talentiranih voditeljev. Predsednik Peterle je, po prepričanju demokratičnega Zahoda, med slednjimi prvi.

dr. Peter Millonig
prvi pooblaščen predstavnik
slovenske vlade v ZDA

IŠČEMO prodajalko
(Feinkost)

ZADRUGA-Market
Kotmara vas
Tel. 04220/2242

**NA KMETIJSKEM
SEKTORJU
LAHKO V
DOMAČI
ZADRUGI NA
VELIKO IZBIRATE
OD KRMIL DO
KMETIJSKEGA
ORODJA**

AKCIJA . . .

1 zaboj Peterquelle 39,90
1 zaboj Pivo „Bergkristall“ 69,—
6 x 1.5 l Fresh up (Cola, Citro, Orange) 54,90

OBIŠČITE TUDI NAŠO FILIJALO V BILČOVSVU

ZADRUGA-MARKET
KOTMARA VAS / KÖTTMANNSDORF

Tel.: 0 42 20 / 22 42

KRATKE
ŠPORTNE NOVICEOdbojka:
hišnik dela
težave

Kot smo že poročali, bodo odbojkarji Doba v regionalni ligi tekmovali v dvorani Zvezne gimnazije v Velikovcu. Vendar nastopile so nepričakovane težave. Hišnik gimnazije tega namreč noče, ker ob sobotah in nedeljah menda ne odpira telovadnih prostorov. Sekcijski vodja Opetnik: „Vsi odgovorni nas radevolje sprejmejo, zato ne razumem hišnikovega vedenja. Mislim pa, da se bodo težave že nekako sprostile!“

50 km v 3
urah in
16 minutah

Peter Stern iz Rikarje vasi je pretekli konec tedna v Deutschwagramu dosegel 2. mesto. Progo, dolgo 50 km, je pretekel v 3:16, 02 sek. in je s tem zaostal le 5 minut za rekordom proge.

Peter Stern bo naslednji teden tekkel še enkrat na isti progi, nato pa se bo udeležil maratona v Firencah.

Nogometna
šola Braneta
Oblaka

Šola Braneta Oblaka širi svojo dejavnost. Skupno s svojimi trenerji je v Doberdolu v slovenskem zamejstvu v Italiji valdir pioniirje od 8 do 13 leta starosti. Ker je akcija lepo uspela, se je vodstvo šole Braneta Oblaka dogovorilo za trajno sodelovanje z zamejci v Italiji. Nogometna šola v taki obliki bi brez dvoma tudi na Koroškem veliko pripomogla k razvoju našega nogometa.

Kapelčani
na 1. mestu

Železna Kapla — Kotmara v. 4:1 (2:1)
Železna Kapla: Rus, Kukovica, Ošina, Grubelnik, Köck, Reinwald, Rozmann, Baloh, Wicher, Kuchar (74. Germadnik), Jenschatz
Železna Kapla: 200 gledalcev
Sodnik: Janesch
Strelci: Baloh (20.), Kukovica (37.), Kuchar (59.), Köck (69.) oz. Moser (11.)

Kukovica — po taktični zamenjavi trenerja je moral v napad, kjer je izredno nevaren. Dal je drugi gol za Kaplo.

Gostje so v 11. minuti presenetljivo povedli z 1:0, nakar je trener Fera takoj spremenil postavbo (Kukovica v napad). Taktična sprememba pa se je takoj obrestovala v prid Kapelčanov. Naenkrat je postala njihova igra bistveno boljše, kar se je kmalu izrazilo tudi v rezultatu. Baloh in Kukovica sta namreč zadela gol ter povedla na 2:1. Kot po navadi se je v drugem polčasu zopet opazila telesna premoč Kapelčanov. Sledila sta gola Kucharja in Köcka, tako da so Kapelčani odločno premagali goste. Z zmago so se skupno z Želcem povzpeli na 1. mesto na tabeli.

Z okrepljeno obrambo proti Velikovcu

Kapelčani se želijo tudi iz Velikovca vrniti neporaženi, kar pa bo precej težko. Velikovec je namreč eden od „favoritov“ za 1. mesto v podligi. Fera: „Tokrat bomo okreplili obrambo ter skušali priti s hitrimi protinapadi do uspeha. Igrali bomo v popolni postavi, kajti Šporn se je že vrnil z dopusta.“

Sodnik je bil dvanajsti mož Rude!

Ruda — Šmihel 1:1 (1:1)

Šmihel: Leitgeb 5, Wriesnig 5, Schein 5, Buchwald 5, Lutnik 0 (15. Rup 5), Juri 4, Figoutz 5, Gros 3, Klančnik 0 (30. Krewalder 4), W. Berchtold 5, Motschilnig 6
Ruda: 350 gledalcev
Sodnik: Vogt (izredno slab)
Strelci: Motschilnig (3.)

Šmihelčani so sicer že v tretji minuti povedli z 1:0 (Motschilnik), vendar so domačini le nekaj trenutkov pozneje rezultata izenačili. Nato so Šmihelčani igrali zelo lep nogomet, kateremu pa domačini niso mogli do živga. Samo z „brutalnimi“ prekrški, katerih sodnik večino ni videl oz. ni hotel videti, so domačini prekinili dobro igro Šmihelčanov.

Lutnik in Klančnik sta kmalu morala težko poškodovana zapustiti igrišče. V 83. minuti je najboljši igralec na igrišču Motschilnik zopet zadela gol, katerega pa sodnik ni priznal — menda je bil Motschilnik v prepovedanemu položaju...

Proti Grebinju upanje na „neutrnega“ sodnika

Konec tedna gostuje moštvo iz Grebinja v Šmihelu. Trener Gostenčnik se ne boji moštva iz Grebinja, temveč le sodnika. „Kar se je na Rudi godilo, nima nič opraviti z nogometom. Tam je bil sodnik dvanajsti igralec Rude, kljub temu sem na svoje moštvo zelo ponosen, ker smo osvojili točko.“

Izgubljena točka Globašanov

Šteben/L. — Globasnica 0:0

Globasnica: Preitenegger 3, Wautsche 3, Fera 3, Zankl 3, G. Sadjak 3, Pleschgatternig 2, Ch. Micheu 2, Pajančič 3, Kordesich 2 (81. P. Sadjak 0), Schatz 2 (65. Silan 2), Hren 5

Šteben/L.: 150 gledalcev. Sodnik: J. Ebner (dober)
Izredno slaba igra celotne globaške ekipe, v kateri si je prizadeval edino legionar Hren; vendar tudi njemu zadetek ni uspel. Popolnoma so tokrat izdali sredinski igralci, ki niso bili zmožni izigrati zelo slabega domačega moštva. Kot po navadi je tudi tokrat napadalec Kordesich napravil že običajno „stoprocentno šanso“ za gol. Domačini pravzaprav celo igro niso nevarno ogrozili vrat Globašanov, tako da bi Globašani z malo večjim trudom nedvomno morali zmagati. Trener Djurić je bil nad svojimi igralci razočaran, kajti brez borbe je tudi proti najslabšemu le težko osvojiti dve točki.

Trener Globasnice Slobodan Djurić: „Ekipa me je razočarala. Brez borbe tudi proti zadnjim ne zmagam!“

Kdo bo igral proti Šmarjeti?

Pajančič, Schatz (poškodovana) in G. Sadjak (dopust) bodo verjetno na naslednji tekmi proti Šmarjeti manjkali. Ker je kader precej majhen, bo te igralce le težko polnovredno nadomestiti. P. Sadjak in Silan sta sicer perspektivna igralca, vendar še precej neizkušena. Na vsak način bi bil trener Djurić s točko v Šmarjeti popolnoma zadovoljen.

Dobrolčani še neporaženi

Grebinj — Dobrla vas 0:2 (0:1)

Dobrla vas: Hofstätter 3, Jörg 2, Wegscheider 3, Sturm 4, Mišic 4, Nemetz 3, R. Marin 3, Schirnik 5, Appe 4, Pichler 3, Stucin 3 (75. Opetnik 0)
Grebinj: 150 gledalcev. Sodnik: Unterluggauer (slab). Strelci: Schirnik (25.), Appe (87.)

Zelo borbena igra obeh ekip. V dobrolski ekipi se je vrnil Schirnik (bil je pet tekem poškodovan) in takoj dokazal izredno razpoloženje. Po podaji Appeja je v 25. minuti celo

z glavo zadela gol. Dveh golov Dobrolčanov pa sodnik ni priznal. V drugi polovici so se Grebinjanci bistveno bolj borili ter nekajkrat nevarno ogrozili dobrolska vrata. V hitrih protinapadih pa so gostje vedno nevarno napadali domača vrata ter tik pred koncem zadeli tudi drugi gol. S to zmago so Dobrolčani kot edino moštvo v 1. razredu D še neporaženi ter zanesljivo vodijo na tabeli.

Dva gola Quantschniga
sta zadostovala

Bilčovs — Mostič 2:1 (1:1)

Bilčovs: Katnik 4, Rauter 3, Schlemitz 3, Schellander 4, J. Kuess 4, Weichboth 3, Partl 3, Schanig 3 (45. Hartl 3), W. Kuess 4, Fischer 4 (75. Krainer 0), Quantschnig 5
Bilčovs: 250 gledalcev
Sodnik: Wieser (dober)
Strelci: Quantschnig (27., in 75.) oz. Opriesnig (40.)

Albert Quantschnig — proti Mostiču je dal dva gola. Bo tudi proti Kotmari vasi zadela?

V hitri in borbeni tekmi so Bilčovščani slavili drugo zmago v prvem delu prvenstva. Gostje so si sicer priigrali terensko premoč, vendar ob začetku brez nevarnih napadov. Vrh tega so bili dobro razpoloženi domači obrambni igralci, čeprav je gol gostov izviral iz napake branilcev. Junak tekme pa je bil napadalec Albert Quantschnig, ki je dvakrat izvrstno premagal nasprotnega vratarja. V veselje trenerja se njegovo razpoloženje stopnjuje iz tekme v tekmo. S to zmago so Bilčovščani na tabeli prehiteli Kotmaro vas.

Kotmara vas — Bilčovs: prvi derbi v Podligi

Že večkrat sta si stali ekipi nasproti, vendar v Podligi še ne. Obe ekipi se izredno zbrano pripravljata na derbi, trener Bilčovščanov Hobej je celo uvedel dodaten trening. Bilčovščani (na nevarnega napadalca Moserja bo pazil Rauter) želijo osvojiti najmanj točko. Čeprav se v Bilčovsu ne spominjajo poraza proti Kotmari vasi, so kljub temu z izjavami precej previdni.

Podliga vzhod:

1. Želez	7	4	3	0	15:5	11
2. Železna K.	7	4	3	0	15:5	11
3. Velikovec	7	4	2	1	11:5	10
4. Vetrinj	7	3	3	1	9:8	9
5. Bilčovs	7	2	4	1	7:7	8
6. ASV	7	1	5	1	14:17	7
7. Kotmara vas	7	3	0	4	13:12	6
8. Žitara vas	7	2	2	3	10:11	6
9. Šentandraž	7	1	4	2	8:9	6
10. Borovlje	7	2	2	3	8:9	6
11. Št. Lenart	7	2	2	3	8:14	6
12. Mostič	7	1	3	3	10:12	5
13. Liebenfels	7	1	2	4	6:13	4
14. Oberglan	7	0	3	4	6:13	3

Naslednje kolo: Kotmara vas — Bilčovs; Velikovec — Železna Kapla

1. razred D:

1. Dobrla vas	7	4	3	0	22:9	11
2. Šmihel v L.	7	4	2	1	17:6	10
3. Metlova	7	3	3	1	14:7	9
4. Ruda	7	3	2	2	11:7	8
5. Šmihel	7	2	4	1	13:10	8
6. Globasnica	7	3	2	2	9:7	8
7. Št. Pavel	7	2	4	1	11:10	8
8. Šmarjeta	7	2	4	1	7:7	8
9. Frantschach	7	2	3	2	11:12	7
10. Šteben/L.	6	1	4	1	5:7	6
11. Grebinj	6	1	3	2	6:10	5
12. Galicija	7	0	3	4	3:11	3
13. Reichenfels	7	1	1	5	9:19	3
14. Labot	7	0	2	5	8:24	2

Naslednje kolo: Šmarjeta — Globasnica; Dobrla vas — Metlova; Šmihel — Grebinj

2. razred E:

1. Kriva Vrba	7	5	2	0	15:7	12
2. Pošta	7	5	1	1	23:7	11
3. Sele	7	5	1	1	14:8	11
4. Poreče	7	3	3	1	13:4	9
5. Wölfnitz	7	3	3	1	13:5	9
6. Žihpolje	7	4	1	2	14:9	9
7. HSV	7	3	2	2	18:10	8
8. Borovlje	7	3	2	2	12:6	8
9. Donau	7	3	2	2	15:12	8
10. Teichelsberg	7	2	1	4	7:14	5
11. Bistrica/R.	7	1	1	5	7:12	3
12. Ulrichsberg	7	0	3	4	9:23	3
13. Grafenstein	7	0	2	5	5:17	2
14. Welzenegg	7	0	0	7	6:37	0

Naslednje kolo: Sele — Grabštanj

Legionar Camil Brdjanović (levo) in Gerhard Pappler (desno) sta se odrezala kot najboljša igralca proti Lendorfu. Proti Lienzu ju vsekakor čaka težja naloga.

Jasna zmaga, toda nepotreben rdeči in trije rumeni kartoni

SAK — Lendorf 4:1 (2:1)

SAK: Preschern 4, Pappler 4, Čertov 3, F. Sadjak 3 (48. Kert 4), M. Sadjak 4, Brdžanović 4, Galo 4, dr. Ramšak 4, Blažej 3, Lippusch 3, Hober 4
Annabichl: 400 gledalcev
Sodnik: Aichholzer (povprečen)
Strelci: Hober (16.), dr. Ramšak (21.), Brdžanović (52.), M. Sadjak (83.) oz. Maroci (9.)
Rdeči karton: Hober (71.) oz. Krajnc (71.)

Novinec v ligi iz Lendorfa (kjer igra tudi igralec SAK Marjan Florjančič) je presenetljivo v 9. minuti povedel na 0:1. Nato se je SAK šele prav zbudil in takoj odgovoril z dvema goloma. V 52. minuti je potem legionar Camil Brdjanović uspešno zaključil solo-akcijo prek celega igrišča — 3:1.

SAK je imel nato priložnosti še in še; Adi Blažej bi brez nadaljnega lahko dal 3 ali 4 gole. Toda le Marja-

nu Sadjaku je še uspelo premagati vratarja Rainerja, ki je v II. polčasu ubranil tudi 11-metrovko, ki jo je slabo streljal Manfred Hober.

Isti igralec je bil potem skupno z igralcem Lendorfa Krajncem tudi izključen. Dodati je še potrebno, da si je SAK v tej tekmi po nepotrebnem nabral 3 rumene kartone (Lippusch/dr. Ramšak — zaradi kritiziranja, Čertov zaradi porivanja). Srečo v nesreči je imel Manfred Hober, ki za svoj rdeči karton ni dobil kazni.

„Prekiniti hočemo negativno serijo v Lienzu!“

Izredno težka naloga čaka SAK v soboto v Lienzu, saj je moral od tam v zadnjih treh letih vedno brez točk. Toda igralci so prepričani, da bodo

končno prekinili to negativno serijo. Trener dr. Ivan Ramšak: „Vsaka serija se enkrat konča, tako bo tudi v Lienzu, kjer je naš cilj vsaj ena točka. Trener dr. Ramšak je trenutno 14 dni na trenerskem tečaju v Lindabrunnu, zato trening vodi Ljubiša Dalanović.“

V Lienzu bo zopet igral kapetan Miha Kreutz (ki je bil proti Lendorfu zaradi 4. rumenega kartona zaprt), vsekakor pa bo manjkal poškodovani „goleador“ Werner Urschitz.

RAPID LIENZ — SAK v soboto, 21. 9. 1991 ob 16. uri

Bus za igralce in navijače pelje ob 9.00 iz Pliberka, 9.30 iz Dobrle vasi in ob 10.00 iz Celovca.

Koroška liga:

1. SAK	8	4	4	0	18:4	12
2. Treibach	8	5	2	1	15:9	12
3. Wietersdorf	8	4	2	2	11:8	10
4. Lienz	8	4	2	2	8:7	10
5. WAC	8	3	3	2	14:7	9
6. Breže	8	4	1	3	15:11	9
7. Pliberk	8	3	3	2	9:7	9
8. Št. Vid	8	4	1	3	9:8	9
9. Matrei	8	1	6	1	7:6	8
10. Trg	8	3	2	3	7:7	8
11. ASK	8	2	4	2	7:10	8
12. Wolfsberg	8	1	5	2	9:13	7
13. VSV	8	2	3	3	6:10	7
14. Mölltal	8	1	2	5	5:13	4
15. Klopinj	8	0	3	5	6:12	3
16. Lendorf	8	1	1	6	4:18	3

9. kolo (21./22. 9.): Wietersdorf — Breže/Friesach, Lendorf — ASK, Lienz — SAK, Treibach — VSV, Wolfsberg — WAC, Pliberk — Matrei, Feldkirchen/Trg — Klopinj, Mölltal — St. Veit.

Komentar tedna

Peter Ameršek
športni dir.
Olimpije

Politični razvoj nas je pravzaprav prisilil odcepiti se od Jugoslavije. Posledica tega je bila tudi prva samostojna Slovenska nogometna liga, od katere so mnogi precej pričakovali. Trenutno tekmuje v naši ligi 21 moštev, kar predstavlja veliko nesmiselnost. Najmanj polovica ekip nima ustreznih pogojev, bodisi igrišča, kabin, denarja. Vrhu tega se je nogometna raven celotne lige bistveno poslabšala. Zato se mi zdi pomembno, da skrbimo ligo na 12 moštev.

Olimpija je razočaranje v Slovenski ligi

Olimpija pa je trenutno edino razočaranje v Slovenski ligi. Po šestih kolih zasedamo šele 6. mesto, kar je proti pričakovanju vseh izredno slabo. Razlogov je mnogo: igralci se bistveno manj trudijo kot prej — so bistveno manj zbrani; vrhu tega so tudi težave s trenerjem Mendežom, ki nas je včeraj pismeno obvestil, da zapušča klub. Upam, da se bo pod novim trenerjem razpoloženje ekipe izboljšalo.

Na vsak način ima politična negotovost precejšen negativen odmev na naš nogomet. Iz dneva v dan upamo na priznanje naše lastne države s strani Evrope, kar se na žalost še ni uresničilo. Prav zaradi tega je naš nogomet v neki neopisni negotovosti, ki v prvi vrsti negativno vpliva na posamezne igralce, ki bi, jasno, radi igrali tudi na mednarodnih tekmah (evropski pokal...). To bi gotovo povišalo nogometno raven naše samostojne Slovenske lige.

Tudi če Slovenija ne bo priznana kot samostojna država, Olimpija ne bo nikoli več sodelovala v jugoslovanski nogometni ligi.

V 2. polčasu so Selani zaigrali lep nogomet

HSV — Sele 2:4 (0:0)

Sele: E. Oraže 4, Z. Oraže 4 (60. P. Certov 4), A. Mak 4, F. Oraže 5, Jug 3, N. Hribernik 4 (80. M. Oraže 0), K. Hribernik 4, Travnik 4, Radosavljevič 6, A. Oraže 4
Lendorf: 150 gledalcev
Sodnik: Einspieler (slab)
Strelci: Travnik (48. 11.-m.), Radosavljevič (55., 80., 87.)

V prvem polčasu sta si bili ekipi enakovredni; nobeni tudi ni uspel gol. V drugem polčasu so Selani takoj povedli z 1:0 (Travnik), kar je njihovo igro bistveno sprostito. Naenkrat so nevarno napadali nasprotna vrata ter dali potrebne zadetke. V izredni „formi“ je bil tokrat legionar Radosavljevič, ki ni dal le treh golov, temveč je v sredini vodil igro Selanov. Vrhu

tega so Selani zapravili tri izredno dobre priložnosti za gol. Domačini pa so v zadnjih minutah le nekoliko po nepotrebnem rezultat znižali na 2:4. S to zmago Selani zaostajajo samo točko za vodečim moštvom iz Krive Vrbe.

Z nespremenjeno ekipo proti Grabštanju

Sicer bo ekipi poškodovani M. Mak zopet na razpolago, vendar bo moštvo ostalo nespremenjeno. Ker so napadalci v mali krizi, trener Travnik zopet pričakuje potrebne zadetke od legionarja Radosavljeviča. Ker Grabštanj sodi med najslabše ekipe v 2. razredu, Selani tokrat igrajo na zmago.

Spet so se srečali šentjakobski upokojenci

Minulo nedeljo je društvo upokojencev v Št. Jakobu vabilo svoje člane in pa tudi vse prijatelje društva na že tradicionalno prireditev, ki je bila v farni dvorani v Št. Jakobu. Vedno spet se domačini radi odzovejo vabilu, saj je to prireditev, na kateri se lahko po domače pomenijo, pokramljajo, razveselijo in tudi obujajo spomine na stare čase. Za odlično organizacijo kulturnega popoldneva je tudi tokrat poskrbela prizadevna domačinka Micka Miškulnik. Tokrat so s pesmijo razveselili upokojence, ki so prišli tudi iz sosednjih občin, vokalno-instrumentalna skupina upokojencev iz Trbovelj, moški pevski zbor „Jepa-Baško-jezero“, pod vodstvom Aleša Šusterja, Smrtnikovi bratje in pa Franci

Mejovšek, ki je s harmoniko in citrami še podkrepil veselo razpoloženje številnih gostov. Zborovodja Aleš Šuster pa si je ob tej priložnosti privoščil, da je povedal upokojencem še marsikatero resnico iz vaškega življenja na Reki pri Št. Jakobu. Sicer svoj zbor že dolgo pripravlja, da bi prišel v goste k šentjakobskim upokojencem; za ta nastop se je pripravil očitno zelo skrbno. Prve težave je imel Šuster menda že, ko se je hotel dogovoriti z Micko Miškulnik. Ko je namreč iskal v telefonskem imeniku številko društva, je tam naletel na prve težave. Le logika, da kratica „SK MiMiMi“ ne more pomeniti kaj drugega kot Seniorensklub Micka-Miro-Miškulnik, je rešila Aleša Šusterja iz dileme. Prav

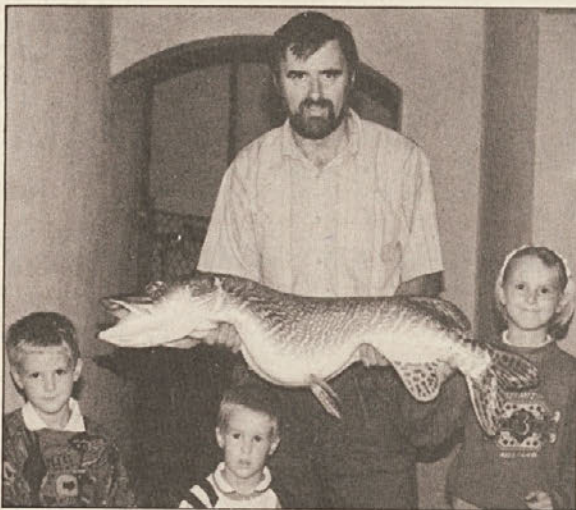
tako kvaliteten kot nastop baških pevcev pa je bil seveda tudi nastop Smrtnikovih fantov, čeprav so sami izjavili, da so zelo „zlumpani“. Zakaj? To je zelo jasno! Zdravko Smrtnik se namreč pripravlja na svojo ohcet in izkorišča še zadnje trenutke samskega življenja. Da pa je kljub sivim lasem srce lahko še mlado, so dokazale pevke Vokalno-instrumentalne skupine iz Trbovelj. Ne le s pesmijo, tudi z „juckanjem“ in s povabilom gostom, naj skupno z njimi zapojejo nekaj pesmi, so navdušile v Št. Jakobu.

Vsekakor je prireditev dobro uspela, saj so gostje ob dobri kapljici in lepo pripravljenih jedeh še dolgo sedeli in se veselili poskočnih viž Francija Mejovška.

TINČ & TONČ HERMAN GERM
ali
pretežno smešno

Ali že veš najnovejše?
Aha, spet kaka šala!
Ne, čisto resnično:
Sosedova Anica je menda imela 6 pravih.
V lotu?
Ne, pri testu v šoli.
6 pravih odgovorov
od 30 vprašanj.

Ujel je 11 kg težko ščuko

Podpredsednik društva slovenskih ribičev na Koroškem Gregej Reichmann je minulo nedeljo skupaj s hčerko Melino ujel z umetno vabo v Dravi blizu Št. Ožbolta 11 kg težko ščuko. S ponosom je pokazal 105 centimetrov dolgo ribo tudi našemu fotografu, saj se je trudil skoraj eno uro, da je svoj letošnji največji lov spravil iz vode. Ribičeve otroke pa so najbolj prevzeli zobje ščuke, saj so ti dolgi kakšne tri centimetre. Bogata pojedina pa gotovo ne bo zadostovala samo za družino in bo imel morda srečo še ta ali oni, da bo okusil odlično ribje meso. Občudovalci slike so se spraševali, kakšne ribe šele lovi predsednik slovenskih ribičev, če že podpredsedniku uspe dobiti take velikane.